

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: wokalistyka

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Akademia Sztuki
w Szczecinie

Data przeprowadzenia wizytacji: 22-23.11.2022 r.

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	31
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	33
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	35
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	38
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	40
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _ 43

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Sławomir Kaczorowski, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Katarzyna Rajs – ekspert PKA
2. prof. dr hab. Piotr Łykowski – ekspert PKA
3. Filip Krokos – ekspert PKA student
4. Andżelika Jabłońska – ekspert PKA ds. pracodawców
5. Małgorzata Zdunek – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku wokalistyka prowadzonym w Akademii Sztuki w Szczecinie, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. Wizytacja została przeprowadzona w formie stacjonarnej, zgodnie z uchwałą nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej oraz uchwałą nr 845/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 14 września 2022 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2022/2023.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	wokalistyka	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	sztuki muzyczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	8 semestrów, 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	----- W ramach zajęć <i>praktyka wokalnosceniczna</i> udział w jednym wydarzeniu w trakcie semestru według osobnych wytycznych zajęć	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	śpiew solowy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	43	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2715 godz.	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	90 pkt. ECTS	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	103 pkt. ECTS (obowiązkowe) 38 pkt. ECTS (do wyboru)	---

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	min. 68 - max. 82 pkt. ECTS	---
--	-----------------------------	-----

Nazwa kierunku studiów	wokalistyka	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	sztuki muzyczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 90 pkt. ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	W ramach zajęć <i>praktyka wokalnosceniczna</i> udział w 2 wydarzeniach w semestrze według osobnych wytycznych zajęć/2 pkt. ECTS Praktyka pedagogiczna – 150 godz.	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>specjalność nauczycielska</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	26	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1730 godz.	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	45 pkt. ECTS	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub	49 pkt. ECTS (obowiązkowe)	---

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	24 pkt. ECTS (do wyboru)	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	min. 27 - max. 41 pkt. ECTS	---

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Akademia Sztuki w Szczecinie, jako jedyna uczelnia artystyczna w Polsce, kształci w zakresie 2 dyscyplin: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki oraz sztuki muzyczne, łącznie na 8 kierunkach, w tym trzech przypisanych do dyscypliny sztuki muzyczne: edukacja muzyczna, instrumentalistyka, a także wokalistyka. Kształcenie na ocenianym kierunku studiów rozpoczęło się w roku akademickim 2013/2014 na Wydziale Edukacji Muzycznej, a poczynając od roku akademickiego 2019/2020 jest ono kontynuowane na Wydziale Wokalnym, który został powołany na mocy uchwały Senatu. Początkowo były to wyłącznie 3-letnie studia pierwszego stopnia, a od roku akademickiego 2017/2018 prowadzone są również studia 2-letnie drugiego stopnia. W wyniku wprowadzonych zmian w programie studiów, poczynając od roku akademickiego 2021/2022 studia pierwszego stopnia trwają 4 lata, od tego samego roku akademickiego rozpoczął się nowy cykl kształcenia w ramach 2-letnich studiów drugiego stopnia. Obowiązujący wcześniej program studiów 3-letnich studiów pierwszego stopnia, którego cykl rozpoczął się w roku akademickim 2019/2020, zakończył się. Funkcjonuje jeszcze program 3-letnich studiów licencjackich, zainicjowany w roku akademickim 2020/2021, a rozpoczęty w tym samym roku akademickim cykl kształcenia dla studiów 2-letnich drugiego stopnia, również zakończył się.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku studiów są zgodne ze strategią oraz polityką jakości Jednostki, mieszczą się również w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której kierunek wokalistyka jest przyporządkowany. *Misja i Strategia Akademii Sztuki w Szczecinie 2013-2017, 2021-2024*, określona w uchwałach Senatu, stanowi: *Akademia Sztuki w Szczecinie jest pierwszą w Polsce uczelnią publiczną kształcącą w różnych dziedzinach sztuki. Jej celem jest promocja talentów i ochrona swobody artystycznej. Przez swoją działalność artystyczno-naukową integruje i pobudza środowisko twórcze do kreowania piękna we wszystkich obszarach życia społecznego.* Kształcenie artysty-muzyka w specjalności *śpiew solowy*, w ramach ocenianego kierunku studiów, w pełni wpisuje się w misję i strategię Jednostki. Nadrzędne cele kształcenia zostały zdefiniowane w następujący sposób: *podejmowanie samodzielnej działalności zawodowej, nawiązanie współpracy z instytucjami kultury, przygotowanie do koordynacji i odpowiedzialności w swojej działalności.* Sylwetka absolwenta na studiach pierwszego i drugiego stopnia została opisana podobnie, choć w ramach studiów drugiego stopnia zwraca się uwagę na pogłębione kwalifikacje w porównaniu do studiów pierwszego stopnia. Absolwent kierunku wokalistyka posiada kwalifikacje *do pracy w charakterze solisty w działalności estradowej, scenicznej we współpracy z zespołami wokalnymi, operowymi i oratoryjnymi, lub śpiewaka*

w zespole wykonawczym. Absolwent, zgodnie z określoną sylwetką absolwenta, jest również przygotowany w zakresie upowszechniania muzyki, a także animacji kultury muzycznej. Ponadto po studiach pierwszego stopnia zna on język obcy na poziomie B2 i jest przygotowany do podjęcia nauki na studiach drugiego stopnia, z kolei absolwent studiów drugiego stopnia zna język obcy na poziomie B2+ oraz posiada kwalifikacje do podjęcia studiów trzeciego stopnia. Rekomenduje się większe zróżnicowanie opisu sylwetki absolwenta pomiędzy studiami pierwszego a drugiego stopnia, co znajduje swoje uzasadnienie w zadeklarowanych przez Jednostkę efektach uczenia się – w zdecydowanej większości przypadków odrębnych dla poszczególnych poziomów studiów.

Działalność artystyczno-naukowa kadry prowadzona jest w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której oceniany kierunek jest przyporządkowany. Uczelnia przedstawiła wykaz różnych form publikacji nauczycieli akademickich (dyskografia, monografia, rozdziały w monografiach, redakcja i współredakcja monografii, artykuły w czasopismach specjalistycznych, prawykonania i kolejne wykonania kompozycji). Oto przykłady: *Stanisław Moniuszko, "Straszny dwór"*, płyta CD, DUX, Warszawa 2019; *Muzyczno-literacka przestrzeń cyklu pieśni "Myrten" op. 25. Roberta Schumana i jej znaczenie dla jakości wykonawstwa artystycznego*, Toruń 2019; *Feliksa Nowowiejskiego igraszki z folklorem w kontekście analizy wybranych pieśni artystycznych*, w: *Wokół muzyki Feliksa Nowowiejskiego*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2018.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Dobra współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przejawia się m. in. czynnym udziałem studentów, w ramach zajęć *praktyka wokalna-sceniczna*, w cyklicznych wydarzeniach artystycznych odbywających się poza Jednostką. Warto wymienić następujące, wybrane przedsięwzięcia: Festiwal Światowego Dnia Głosu, Międzynarodowa Schubertiada, Wieczór kolęd, Zaduszki artystyczne organizowane przez Związek Artystów Scen Polskich, koncerty w Międzynarodowym Domu Kultury w Międzyzdrojach. Co roku od 5 lat organizowana jest Letnia Akademia Wokalno-Aktorska, która odbywa się w Kulicach. Współpraca z interesariuszami wewnętrznymi przejawia się m. in. w udziale studentów kierunku wokalistyka w zajęciach *chóru kameralnego* prowadzonego w ramach innego kierunku Uczelni, gdzie zdobywają nowe doświadczenia poprzez wykonania partii solowych w kompozycjach chóralnych. Zespół ten bierze czynny udział w koncertach odbywających się m. in. w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie, w Filharmonii Szczecińskiej im. Mieczysława Karłowicza, w ramach Międzynarodowego Festiwalu Organowego w Szczecinie. *Chór kameralny* występuje także na zagranicznych estradach (Niemcy, Czechy, Dania). Specyfika kształcenia w znacznym zakresie ogranicza możliwości nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, niemniej jednak w okresie pandemii zajęcia musiały być prowadzone w formie on line zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami. W związku z pandemią *praktyki wokalna-sceniczne* polegały na nagrywaniu koncertów i ich upowszechnianiu w sieci. Za cenny pomysł współpracy z interesariuszami wewnętrznymi - studentami innych kierunków przyporządkowanych do dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, należy uznać organizację koncertów połączonych z wizualizacją muzyki.

Efekty uczenia się, odrębne dla studiów pierwszego stopnia i drugiego stopnia, są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, a także z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Sformułowano je w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Są one specyficzne, zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której kierunek wokalistyka został przyporządkowany. Wykaz uwzględnia podział na poszczególne kategorie: wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych, a zarazem w ramach każdej z nich wewnętrzne przyporządkowanie do poszczególnych "kategorii opisu - aspektów o podstawowym znaczeniu" z jednoczesnym

uwzględnieniem charakterystyk drugiego stopnia dla dziedziny sztuki. Dla studiów pierwszego cyklu 4-letniego sformułowano łącznie 51 efektów uczenia się, w tym: 18 w zakresie wiedzy, 20 dotyczących umiejętności oraz 13 odnoszących się do kompetencji społecznych. Dla studiów drugiego stopnia sformułowano łącznie 66 efektów, w tym odpowiednio: 22, 29, 15. Zdecydowanie większa liczba efektów dla studiów drugiego stopnia wynika z tego, iż wykaz ten uwzględnia dodatkowo efekty uczenia się przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, a zgodnie z koncepcją przyjętą przez Jednostkę kształcenie w tym zakresie prowadzone jest wyłącznie na studiach drugiego stopnia. Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia akcentują wyższy poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w porównaniu do studiów pierwszego stopnia. Ponadto uwzględniają one kompetencje badawcze i artystyczne, zarówno w ramach studiów pierwszego stopnia, np. WOK1_WK07, WOK1_UW01, WOK1_UK04, a także uzupełniających studiów drugiego stopnia, np. WOK2_WG17, WOK2_UW03, WOK2_UK04. Komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2 oraz B2+ określają odpowiednio efekty: WOK1_UK03 oraz WOK2_UK03. Za mankamenty w wykazie studiów pierwszego stopnia należy uznać 2 efekty odnoszące się do kształcenia pedagogicznego: WOK1_WG08 oraz WOK1_UW11. Nie znajdują one odzwierciedlenia w programie studiów pierwszego stopnia, a Uczelnia jak wspomniano wyżej prowadzi kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela wyłącznie w ramach studiów drugiego. Podobnie w przypadku efektu WOK1_WK08 dotyczącego *form przedsiębiorczości na rzecz edukacji i kultury muzycznej*. W związku z powyższym rekomenduje się przeniesienie efektów WOK1_WG08, WOK1_UW11 oraz WOK1_WK08 do wykazu obowiązującego dla studiów drugiego stopnia. Ponadto rekomenduje się podzielić listę efektów dla studiów drugiego stopnia na dwie odrębne grupy: efekty kierunkowe oraz efekty dla kształcenia nauczycielskiego, biorąc pod uwagę fakt, iż tzw. moduł nauczycielski nie jest blokiem obowiązkowym a studenci wybierają go dobrowolnie. Efekty uczenia się, przypisane do programu realizowanego w ramach bloku kształcenia nauczycielskiego w pełni odpowiadają wymaganiom standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. Program studiów w tym zakresie uwzględnia wszystkie zajęcia przewidziane dla poszczególnych bloków: B - Przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, C – Podstaw dydaktyki i emisji głosu, D – Przygotowania dydaktycznego do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć. Liczba godzin wymagana dla poszczególnych bloków: B, C, D, w tym dla poszczególnych zajęć w ramach każdego z nich jest zgodna z obowiązującymi przepisami. Studenci mają również zapewnione miejsce, w którym odbywają się praktyki pedagogiczne. Jest to Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Feliksa Nowowiejskiego w Szczecinie.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Polska Komisja Akredytacyjna ocenia kierunek po raz pierwszy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰ - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Jednostki, a także w pełni odpowiadają dyscyplinie sztuki muzycznej, do której kierunek wokalistyka został przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

są ściśle związane z prowadzoną przez nauczycieli akademickich działalnością artystyczno-naukową. Specyfika kształcenia ogranicza możliwości nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, profilem ogólnoakademickim oraz właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Są one specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie dyscypliny sztuki muzycznej, do której kierunku wokalistyka został przyporządkowany. Efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze, artystyczne, społeczne oraz komunikowanie się w języku obcym na odpowiednim poziomie dla studiów pierwszego i drugiego stopnia zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie wymaganiami. Studenci dobrowolnie wybierają moduł kształcenia przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela, a efekty uczenia się przypisane do tego modułu w pełni odpowiadają wymaganiom standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r.

W ramach działań doskonalących rekomenduje się:

- większe zróżnicowanie opisu sylwetki absolwenta pomiędzy studiami pierwszego a drugiego stopnia, co znajduje swoje uzasadnienie w zadeklarowanych przez Jednostkę efektach uczenia się – w zdecydowanej większości przypadków odrębnych dla poszczególnych poziomów studiów.
- przeniesienie efektów WOK1_WG08, WOK1_UW11 oraz WOK1_WK08 do wykazu obowiązującego dla studiów drugiego stopnia.
- podzielić listę efektów dla studiów drugiego stopnia na dwie odrębne grupy: efekty kierunkowe oraz efekty dla kształcenia nauczycielskiego, biorąc pod uwagę fakt, iż tzw. moduł nauczycielski nie jest blokiem obowiązkowym a studenci wybierają go dobrowolnie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów kierunku wokalistyka został opracowany zgodnie z Zarządzeniem nr 23/2021 Rektora Akademii Sztuki w Szczecinie z dnia 7 maja 2021 w sprawie określenia wzorów dokumentacji dotyczącej programów studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia, zasad opracowywania efektów uczenia się, programów studiów, interdyscyplinarnych bloków zajęć oraz sylabusów. Program studiów ocenianego kierunku w tym treści programowe, harmonogram jego realizacji, formy i organizacja zajęć, stosowane metody kształcenia, organizacja procesu nauczania i uczenia się oraz czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiając osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających pierwszemu i drugiemu poziomowi studiów.

Dobór treści programowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia jest zgodny z zakładanymi efektami uczenia się oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy i metodyki twórczej pracy artystycznej oraz badań w zakresie dyscypliny artystycznej sztuk muzycznych, do której kierunek został przyporządkowany. Treści programowe wykazują zgodność z zakresem twórczych prac artystycznych oraz działalności naukowej prowadzonej w Uczelni. Są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Treści programowe służą realizacji podstawowych celów kształcenia na kierunku wokalistyka, do których należy przygotowanie do samodzielnej pracy twórczej artystów muzyków w specjalności śpiew solowy, do podjęcia pracy śpiewaka-solisty w teatrach muzycznych i operowych oraz innych instytucjach muzycznych, a także w zawodowych zespołach wokalnych. Treści programowe pozwalają także na zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie działalności upowszechniającej muzykę w instytucjach kultury, pracy z młodzieżą i dorosłymi w ramach zajęć o profilu artystycznym, a także do zajmowania się animacją kultury w społeczeństwie.

W ramach ocenianego kierunku stosowany jest, podobnie jak w innych gałęziach kształcenia muzycznego, system pracy oparty na relacji mistrz-uczeń, dający nauczycielom akademickim możliwość indywidualnego dostosowywania treści programowych i problematyki zajęć do konkretnych potrzeb studenta. Ponadto bieżący kontakt studenta z wybitnym twórcą daje podstawy dla realizacji jednego z najważniejszych efektów uczenia się w ramach kształcenia wokalistów, jakim jest rozwijanie osobowości artystycznej umożliwiającej przygotowywanie i realizację różnych zadań artystycznych. W procesie dydaktycznym obu poziomów studiów dobór zagadnień związany jest ściśle z przewidywanymi efektami uczenia się, co możliwe jest również dzięki zgodności zajęć rozbudowujących zakres wiedzy i rozwijających umiejętności analityczne i metodologiczne z zajęciami wymagającymi wkładu twórczego, opartymi o zagadnienia praktyczne.

Przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela, w zakresie przygotowania pedagogiczno-psychologicznego i metodycznego, realizowane jest dla zainteresowanych tym zakresem studentów studiów drugiego stopnia i nie jest elementem kształcenia kierunkowego (możliwość dodatkowego wyboru tej specjalizacji przez studentów). Treści programowe dla studentów kierunku wokalistyka określone zostały w ramach odrębnej grupy zajęć. Uwzględniono w nich pełny zakres efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.)). Program studiów w tym zakresie uwzględnia wszystkie zajęcia przewidziane dla poszczególnych bloków: B - Przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, C – Podstaw dydaktyki i emisji głosu, D – Przygotowania dydaktycznego do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć. Liczba godzin wymagana dla poszczególnych bloków: B, C, D, w tym dla poszczególnych zajęć w ramach każdego z nich jest zgodna z obowiązującymi przepisami. Realizacja programu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pozwala ponadto na uzyskanie kwalifikacji, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 3 września 2021 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych i placówek artystycznych (Dz.U. 2021 poz. 1665). Omawiane treści programowe uwzględniają nabywanie wiedzy merytorycznej i metodycznej, wiedzy pedagogicznej i psychologicznej, w tym w zakresie wychowania, z uwzględnieniem przygotowania do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, przygotowania w zakresie stosowania technologii informacyjnej, poziomu

znajomości języka obcego, jak i w zakresie czasu trwania studiów oraz wymiaru i sposobu organizacji praktyk pedagogicznych.

Czas trwania studiów umożliwia studentom osiągnięcie zaplanowanych efektów uczenia się. Zajęcia w ramach planu studiów wyodrębniono poprawnie, w sposób właściwy określono także ich wymiar oraz oszacowano nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się, mierzony liczbą punktów ECTS. Program studiów pierwszego stopnia w ramach 4-letniego cyklu kształcenia obejmuje następujące grupy zajęć: blok ogólnoakademicki (10 ECTS), blok podstawowy (42 ECTS), blok kierunkowy (91 ECTS), blok zajęć do wyboru (minimum 68 punktów, maksimum 82 punkty ECTS), interdyscyplinarny blok zajęć do wyboru (zawiera zajęcia do wyboru spośród wszystkich pracowni innych kierunków studiów funkcjonujących w Akademii Sztuki w Szczecinie). Blok ogólnoakademicki obejmuje język obcy, wychowanie fizyczne i ochronę własności intelektualnej. Zajęcia umieszczone w bloku podstawowym stwarzają możliwość uzyskania kompetencji w dziedzinie kształcenia artysty-muzyka np. *zajęcia z fortepianu indywidualnego, kształcenia słuchu, harmonii, czytania nut głosem, zasad muzyki*, służące rozwojowi słuchu harmonicznego, a także zajęcia dotyczące historii muzyki, wokalistyki, rozwijające ogólną wiedzę muzyczną. Blok kierunkowy dzieli się na: wprowadzający (semestr 1-2), rozszerzony (semestr 3-4), zaawansowany (semestr 5-6) oraz dyplomowy (semestr 7-8). Obejmuje on zajęcia indywidualne np. *śpiew solowy, praca z akompaniатorem, praktyka wokalnosceniczna*, zespołowe np. *zespoły wokalne*, rozwijające kompetencje zawodowe w dziedzinie wykonawstwa solowego i zespołowego, a także zajęcia grupowe ruchowe oraz aktorskie, służące wypracowaniu lepszego poczucia świadomości ciała np. *anatomia i fizjologia głosu*. Ze względu na potrzebę wykonawstwa przez solistów-śpiewaków literatury muzycznej obcojęzycznej, w tej grupie zajęć przewidziane są zajęcia z *fonetyki języków obcych*.

Program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć (blok zajęć do wyboru, interdyscyplinarny blok zajęć do wyboru). Zajęcia ujęte w tej grupie mają na celu poszerzenie kompetencji studentów o zagadnienia powiązane z jego zainteresowaniami (np. *technologie multimedialne, zespoły oratoryjno-kantatowe, zarys historii sztuki, wiedza o teatrze*).

Program 2-letnich studiów drugiego stopnia obejmuje natomiast następujące grupy zajęć: blok ogólnoakademicki (7 ECTS), blok kierunkowy dyplomowy (57 ECTS), blok pedagogiczny (do wyboru dla specjalności nauczycielskiej, 29 ECTS), blok zajęć do wyboru (minimum 27, maksimum 41 punktów ECTS) oraz interdyscyplinarny blok zajęć do wyboru. Blok ogólnoakademicki obejmuje historię kultury oraz język obcy tzn. język włoski. Blok kierunkowy dzieli się na: wprowadzający (semestr 1-2) oraz dyplomowy (semestr 3-4). W bloku kierunkowym dyplomowym umieszczone są zajęcia indywidualne np. *śpiew solowy, praca z akompaniатorem, praktyka wokalnosceniczna, realizacja recytatywów i arii barokowych*, które rozwijają kompetencje zawodowe w dziedzinie wykonawstwa scenicznego solowego. *Opracowanie reżyserskie partii operowych we współpracy z zespołami operowymi*, pozwala na przygotowanie zespołowej produkcji scenicznej. W bloku tym ujęte są także zajęcia służące przygotowaniu pracy dyplomowej tzn. *metodologia pracy naukowej oraz pisemna praca dyplomowa*. Blok pedagogiczny (do wyboru) obejmuje m.in. *podstawy dydaktyki, emisja głosu, psychologia, pedagogika, metodyka nauczania śpiewu solowego, metodyka prowadzenia zespołów wokalnych, praktyka pedagogiczna*.

Blok zajęć do wyboru pozwala absolwentom uzyskać inne kompetencje, zgodne z jego zainteresowaniami. Składa się z trzynastu zajęć, z których każde poruszają niezależne, użyteczne dziedziny rozwoju muzyka np. dotyczące terapii: *choreoterapia, terapia przez teatr, muzykoterapia, biblioterapia*, które realizowane są w ramach projektu pt. „Akademia Sztuki w Szczecinie PROJEKT

KARIERA”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

W odniesieniu do zajęć do wyboru, w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia, należy wskazać na brak czytelnego oddzielenia katalogów zajęć obowiązkowych od fakultatywnych, co utrudnia ocenę spełnienia wymogu, iż program studiów powinien umożliwiać studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS niezbędnej do ukończenia studiów na danym poziomie (§ 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów). W przypadku programu studiów pierwszego stopnia zajęcia: *podstawy gry aktorskiej, zespoły wokalne, zespoły oratoryjno-kantatowe* powinny znajdować się w grupie przedmiotów obowiązkowych. Podobnie zajęcia z *literatury wokalne, realizowane* ramach studiów drugiego stopnia, powinny być również przypisane do grupy zajęć obowiązkowych.

Ponadto w przypadku obu poziomów studiów brakuje jasno określonego wykazu zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, można byłoby przypisać liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż 5 punktów ECTS.

Wszystkie zajęcia na studiach pierwszego i drugiego stopnia wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, co jest uzasadnione specyfiką kształcenia na ocenianym kierunku. Należy przy tym zaznaczyć, iż metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane są pomocniczo w komunikacji między nauczycielem akademickim a studentem, np. w celu przesłania pracy etapowej, fragmentów pracy dyplomowej itp. W okresie pandemii COVID-19 na mocy Zarządzeń Rektora Akademii Sztuki i zarządzeń dziekana nr 2/2020 oraz 5 /2020 zajęcia dydaktyczne były prowadzone w formie zdalnej na akademickiej platformie Microsoft Teams, a także w formie hybrydowej oraz stacjonarnie. Od roku 2021/2022 przywrócono realizację kształcenia w formie stacjonarnej. Można jednak wskazać, iż wykłady ogólnouczelniane, w ramach których dominuje metoda podająca w przekazywaniu wiedzy, prowadzone są w formie on-line, pomimo że Jednostka wróciła do tradycyjnej formy kształcenia, dotyczy to m.in. zajęć *socjologia kultury*. Należy podkreślić, iż skuteczność osiągania efektów uczenia się w formie online z zajęć praktycznych w zakresie sztuki muzycznej nie może być w żadnym stopniu porównywalna ze skutecznością zajęć prowadzonych stacjonarnie.

Trafność doboru oraz zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych, a także sekwencja zajęć dydaktycznych zawarta w planie studiów jest właściwa. Plan studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością artystyczną i naukową w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której kierunek został przyporządkowany, z uwzględnieniem wymaganego wymiaru punktów ECTS, a także zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka obcego. Do obowiązkowych dla wokalistów zajęć należy *kurs języka włoskiego*, zakładający opanowanie go, w przypadku studiów pierwszego stopnia, w stopniu odpowiadającym wymaganiom dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Zajęcia prowadzone są przez rodzimego Włocha. Dla studentów wokalistyki język ten jest obowiązkowy na pierwszym i drugim roku studiów pierwszego stopnia (120 godzin) oraz w pierwszym semestrze studiów drugiego stopnia (30 godzin). Dodatkowo na trzecim roku studiów pierwszego stopnia język włoski widnieje w bloku zajęć do wyboru (60 godzin). Koncepcja zajęć zakłada opanowanie sztuki konwersacji w stopniu niezbędnym do swobodnego werbalizowania własnych myśli - płynnych wypowiedzi np. podczas kursów, konkursów zagranicznych, przesłuchań w teatrach, ale

także opanowanie języka włoskiego w stopniu umożliwiającym bezproblemowe zrozumienie i interpretację tekstów włoskiej literatury muzycznej.

W grupie zajęć do wyboru na studiach pierwszego stopnia znajduje się język angielski lub niemiecki w wymiarze 120 godzin. Studenci wokalistyki realizują ponadto obowiązkowo *fonetykę języka rosyjskiego, niemieckiego i francuskiego* (każdą w wymiarze 30 godzin). Zajęcia te stawiają studentowi za cel poznanie reguł fonetyki danego języka poprzez zapoznanie się z zapisem graficznym, co w konsekwencji nabytych kompetencji językowych umożliwia studentowi samodzielne odczytanie tekstu utworu muzycznego. Efekty uczenia się określone dla studiów drugiego stopnia wskazują, iż absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz potrafi posługiwać się językiem specjalistycznym. Należy przy tym jednak zaznaczyć, iż *kurs języka włoskiego* w ramach studiów drugiego stopnia został zaplanowany tylko w jednym semestrze, a ponadto w sylabusie zajęć jest mowa o tym, że studenci, kończący naukę języka włoskiego na tym poziomie studiów (w części tabeli nazwanej „Informacje dotyczące celów przedmiotu”), kończą ją na poziomie B2, a nie poziom B2+. Ponadto analiza efektów uczenia się sformułowanych dla tych zajęć wskazuje, iż wyolbrzymiono umiejętności i kompetencje społeczne, które zyska student po jednym semestrze nauki tego języka.

Formy zajęć dydaktycznych obejmują wykłady, ćwiczenia, seminaria, zajęcia indywidualne w relacji mistrz-uczeń. Zajęcia "face to face" stanowią najbardziej istotną metodę kształcenia. Dobór formy zajęć, liczby godzin oraz liczebność grup studenckich uwzględniają specyfikę kierunku oraz zapewniają możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

W odniesieniu do kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela również należy stwierdzić, iż czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć, liczba punktów ECTS jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach jest zgodny z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Stosowane metody kształcenia są różnorodne, uzależnione od specyfiki zajęć, w tym treści programowych, zorientowane na studenta, motywują studentów do samodzielności i aktywności w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Nie tylko przygotowują studentów do udziału w twórczej pracy artystycznej, ale i tego udziału wymagają, sprzyjają indywidualizacji w nauczaniu, uwzględniają indywidualne kompetencje oraz służą zdobywaniu umiejętności pracy w grupie. Podczas zajęć indywidualnych w formule mistrz-uczeń dobór stosowanych metod ukierunkowany jest w każdym przypadku na indywidualne potrzeby studenta. W doborze metod uwzględniane są nowoczesne osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się stosowane są właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Istotna jest rola metod problemowych, rozwijających umiejętność analizy, syntezy oraz selekcji materiału, służących formułowaniu problemów artystycznych i badawczych, rozwijaniu umiejętności doboru metod i narzędzi artystycznych i badawczych, opracowaniu i prezentacji wyników twórczej pracy artystycznej oraz badań. Metody kształcenia związane z przygotowaniem do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z efektami uczenia się w tym zakresie.

Dla wszystkich objętych programem studiów zajęć przygotowane zostały sylabusy, w których zawarto: informacje ogólne, wymagania wstępne, jakie student musi posiadać w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, cele zajęć, efekty uczenia się, treści programowe, powiązanie zajęć z badaniami naukowymi/artystycznymi, literaturę, formę i warunki zaliczenia, kryteria oceny oraz nakład pracy studenta podany w godzinach i punktach ECTS. Analiza przedstawionych sylabusów wykazała nieprawidłowości w ich treści, w szczególności w zakresie bloku podstawowego i kierunkowego studiów pierwszego stopnia oraz bloku kierunkowego dla studiów drugiego stopnia, polegające na nadmiernej liczbie efektów uczenia się przypisanych do danych zajęć, wykraczającej poza główne treści i cele kształcenia w ramach zajęć, a także braku aktualnego wykazu literatury, przedstawionego ponadto bez właściwego podziału na literaturę obowiązkową i dodatkową. Należy jednak zaznaczyć, iż w toku prowadzonych hospitacji jednoznacznie wykazano aktualność treści programowych względem wiedzy i metodyki badań. Obecnie większość pozycji literaturowych pochodzi z ubiegłego stulecia. Ponadto, wskazane jest wyraźne zróżnicowanie literatury *stricte* muzycznej (materiałów nutowych) od książek. W wielu przypadkach wskazano niewłaściwe merytorycznie pozycje w porównaniu do celów i treści kształcenia dla określonych zajęć. Na przykład w sylabusie do *śpiewu solowego* odnajdziemy pozycje bardziej adekwatne do treści i celów kształcenia z zakresu *anatomii i fizjologii głosu*. Z kolei dla zajęć *praktyka wokalna-sceniczna* przewidziano wyłącznie literaturę z zakresu aspektów aktorskich. W przypadku *dykcji i interpretacji tekstu* w sylabusie brak jakiejkolwiek pozycji literackiej.

Program studiów pierwszego stopnia nie obejmuje praktyk zawodowych. Należy jednak wskazać, iż celem kształtowania umiejętności praktycznych studentów do programu wprowadzono zajęcia *praktyka wokalna-sceniczna*, które za cel stawiają aktywację studentów i ich czynny udział w działaniach artystycznych. Są to zajęcia obowiązkowe począwszy od drugiego roku studiów pierwszego stopnia, poprzez trzeci i czwarty rok, a także na studiach drugiego stopnia. Opiekunem praktyki jest nauczyciel przedmiotu głównego, czyli *śpiewu solowego*. Studenci odbywają tę praktykę w trakcie roku akademickiego podczas licznych koncertów organizowanych przez Katedrę Wokalistyki. Potwierdzeniem odbycia praktyki jest przedłożenie np. plakatu, programu, dyplomu, zaświadczenia o czynnym uczestnictwie w koncercie, informacji o koncercie w środkach masowego przekazu (prasa, Internet) lub pisemnej notatki opatrzonej podpisem nauczyciela akademickiego. Bez odbycia praktyki wokalna-scenicznej student nie może przystąpić do egzaminu z przedmiotu głównego. Przykładami praktyki wokalna-scenicznej jest udział studenta w roli: solisty w spektaklu teatralnym organizowanym przez instytucję kultury poza Akademią Sztuki, solisty w spektaklu teatralnym organizowanym przez Uczelnię, chórzysty w spektaklu teatralnym organizowanym przez instytucję kultury poza Akademią Sztuki, solisty w koncercie oratoryjno–kantatowym, solisty–śpiewaka w koncercie, artysty–chóru/zespołu w koncercie, uczestnika konkursu wokalnego, prowadzącego koncert, wydarzenie artystyczne, organizatora koncertu poza Uczelnią, uczestnika opublikowanej w sieci własnej lub zbiorowej produkcji artystycznej, uczestnika innych działań, o których decyduje Dziekan lub Kierownik Katedry. W ciągu semestru student powinien wykazać się co najmniej jedną (na studiach pierwszego stopnia) lub dwoma realizacjami (na studiach drugiego stopnia) z wyżej wymienionych.

W ramach studiów drugiego stopnia praktyki zawodowe realizowane są, w ramach praktyk pedagogicznych, w licznie 150 godzin ćwiczeń, podzielonych na 4 semestry. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć realizowanych w ramach ocenianego kierunku. Studenci odbywają praktyki w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Feliksa Nowowiejskiego w Szczecinie (szkoła muzyczna II stopnia). Studentowi w trakcie praktyk zapewnia się: wizytę w placówce edukacyjnej, zapoznanie z dokumentacją szkoły (strona internetowa), obsługę Dziennika Elektronicznego LIBRUS – wraz z pedagogiem, asystowanie

nauczycielowi prowadzącemu zajęcia, prowadzenie zajęć wspólnie z nauczycielem, samodzielne prowadzenie lekcji śpiewu solowego w obecności nauczyciela, planowanie i omawianie zajęć prowadzonych samodzielnie i przez innych (nauczycieli i studentów).

Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także dobór miejsc ich odbywania zapewniają studentom możliwość osiągnięcia efektów uczenia się. Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie budzi zastrzeżeń.

Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. W każdym semestrze roku akademickiego jest 15 tygodni zajęć dydaktycznych. Studentów obowiązuje semestralny system rozliczania zaliczeń i egzaminów. Sesje egzaminacyjne w Akademii Sztuki trwają dwa pełne tygodnie dydaktyczne, sesje poprawkowe również trwają dwa tygodnie dydaktyczne. Pomiędzy pierwszym i drugim semestrem następuje przerwa międzysemestralna od zajęć dydaktycznych (jeden tydzień). Analiza harmonogramu zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku wskazuje na uwzględnienie – w procesie jego tworzenia – zasad higieny procesu nauczania. Stwierdzono właściwe rozłożenie zajęć dydaktycznych w harmonogramie na poszczególne dni tygodnia.

Formy zajęć są zróżnicowane. Obok wykładów (głównie konwersatoryjnych i problemowych) realizowane są takie formy, jak ćwiczenia, seminaria i zajęcia indywidualne. Zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych oraz proporcję liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność grup studenckich w powiązaniu z formami zajęć, zakładanymi efektami uczenia się i profilem studiów uznać należy za właściwe. Analiza wielkości grup studenckich potwierdziła, że jest dostosowana do specyfiki zajęć, w przypadku zajęć artystycznych realizowanych grupowo zespoły studentów tworzące grupę są kiluosobowe, co pozwala także i w ramach tych zajęć na korzystanie, ze szczególnie istotnej w ramach kształcenia artystycznego metody mistrz-uczeń. Ocena stanu faktycznego dokonana podczas wizytacji pozwala na stwierdzenie, że możliwa jest realizacja treści kształcenia zarówno w czasie przewidzianym na realizację programu studiów, jak i przy poniesieniu przez studentów nakładu pracy mierzonego liczbą punktów ECTS przyporządkowanych do programu studiów na ocenianym kierunku oraz do poszczególnych zajęć.

Proces weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, opisanych w sylabusach zajęć, odbywa się przede wszystkim za pomocą egzaminu ustnego, pisemnego, testu, egzaminu praktycznego, przeglądu lub przesłuchania, a także egzaminów dyplomowych w formie publicznej prezentacji. Egzaminy z zajęć indywidualnych przeprowadzane są przed komisją egzaminacyjną. Wyniki zaliczeń, zaliczeń z oceną i egzaminów wpisywane są do: indeksów, kart okresowych osiągnięć studenta, protokołów zaliczenia zajęć. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Istotnym elementem organizacji procesu kształcenia jest możliwość jego indywidualizacji. Dla studentów wybitnie utalentowanych oraz studentów znajdujących się w specyficznej sytuacji życiowej np. fakt samodzielnego wychowywania dziecka przez studenta, stwarza się możliwość studiowania w ramach indywidualnego planu studiów. Zgodnie z Regulaminem Studiów na wniosek studenta Dziekan wydziału może w uzasadnionych przypadkach przyznać studentowi Indywidualną Organizację Studiów (IOS). W ramach ocenianego kierunku, zgodnie z Zarządzeniem Dziekana nr 2/2021 z dnia 20 września 2021 student zobowiązany jest do uzyskania uzgodnień dot. harmonogramu i formy zaliczeń wszystkich zajęć objętych planem studiów na dany rok. Tabela uzgodnień, stanowiąca

załącznik do niniejszego zarządzenia, powinna być przedstawiona Dziekanowi Wydziału Wokalnego do dnia 15 października danego roku akademickiego.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Polska Komisja Akredytacyjna ocenia kierunek po raz pierwszy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 – kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również wyniki działalności artystycznej Uczelni w tej dyscyplinie.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. W toku prowadzonej oceny stwierdzono nieprawidłowości dotyczące sposobu wyodrębnienia zajęć do wyboru, a także zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych. Korekty wymaga ponadto dokumentacja programu studiów tj. sylabusy zajęć dydaktycznych, w których przeszacowano możliwą do osiągnięcia podczas zajęć liczbę efektów uczenia się, a także nie uwzględniono aktualnego wykazu literatury. Należy jednak zaznaczyć, iż w toku prowadzonych hospitacji jednoznacznie wykazano aktualność treści programowych względem wiedzy i metodyki badań. Nieprawidłowości wskazano także w sylabusie *kurs języka włoskiego* w ramach studiów drugiego stopnia.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności artystycznej lub udział w tej działalności.

Treści programowe, w zakresie przygotowania pedagogiczno-psychologicznego i metodycznego, określone zostały w ramach odrębnej grupy zajęć. Uwzględniono w nich pełny zakres efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.)). Program studiów w tym zakresie uwzględnia wszystkie zajęcia przewidziane dla poszczególnych bloków. Liczba godzin wymagana dla poszczególnych bloków: B, C, D, w tym dla poszczególnych zajęć w ramach każdego z nich jest zgodna z obowiązującymi przepisami. Realizacja programu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pozwala ponadto na uzyskanie kwalifikacji, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 3 września 2021 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych i placówek artystycznych (Dz.U. 2021 poz. 1665).

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych oraz wokally-scenicznych, zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

O przyznaniu oceny kryterium spełnione częściowo zadecydowały następujące nieprawidłowości:

1. W odniesieniu do zajęć do wyboru, w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia, brak czytelnego oddzielenia katalogów zajęć obowiązkowych od fakultatywnych, co nie pozwala na stwierdzenie, iż program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS niezbędnej do ukończenia studiów na danym poziomie (§ 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów).
2. W przypadku obu poziomów studiów brakuje wykazu zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, można byłoby przypisać liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż 5 punktów ECTS.
3. *Kurs języka włoskiego*, w ramach studiów drugiego stopnia, kończy się zgodnie z informacjami podanymi w sylabusie w celach zajęć na poziomie B2 (a nie B2+). Ponadto analiza efektów uczenia się sformułowanych dla tych zajęć wskazuje, iż wyolbrzymiono umiejętności i kompetencje społeczne, które zyska student po jednym semestrze nauki tego języka.
4. Sylabusy bloku podstawowego i kierunkowego studiów pierwszego stopnia oraz bloku kierunkowego dla studiów drugiego stopnia, zawierają nadmierną liczbę efektów uczenia się przypisanych do danych zajęć, wykraczającą poza główne treści i cele kształcenia w ramach danych zajęć. Ponadto w sylabusach tych brakuje aktualnego wykazu literatury, przedstawionego z podziałem na literaturę obowiązkową i dodatkową. W wielu przypadkach wskazano niewłaściwe merytorycznie pozycje w porównaniu do celów i treści kształcenia dla określonych zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się korektę będących elementem programu studiów sylabusów zajęć, z bloku podstawowego i kierunkowego dla najnowszego 4-letniego cyklu kształcenia studiów pierwszego stopnia oraz bloku kierunkowego dla najnowszego cyklu kształcenia 2-letniego dla studiów drugiego stopnia, polegającą na:
 - a) ograniczeniu liczby efektów uczenia do najbardziej charakterystycznych, odnoszących się ściśle do głównych treści i celów kształcenia w ramach zajęć,
 - b) uaktualnieniu wykazu literatury, bowiem niektóre pozycje są już przestarzałe, uwzględniając jednocześnie właściwy podział na literaturę obowiązkową i dodatkową, ponadto weryfikacji wykazu literatury, bowiem w niektórych sylabusach znajdują się nieuzasadnione merytorycznie pozycje w porównaniu do celów i treści kształcenia dla określonych zajęć.
 - c) korekcie wskazanego dla zajęć z języka włoskiego, w celach zajęć, na studiach drugiego stopnia poziomu znajomości języka obcego,
 - d) zwiększeniu wymiaru zajęć z *języka obcego (włoskiego)* na studiach drugiego stopnia adekwatnie do realnej możliwości osiągnięcia umiejętności i kompetencji społecznych na poziomie B2+.
2. Zaleca się korektę w programach studiów (siatkach godzin) najnowszego 4-letniego cyklu kształcenia studiów pierwszego stopnia oraz najnowszego cyklu kształcenia 2-letniego dla studiów drugiego stopnia, polegającą na:

- a) czytelnym oddzieleniu zajęć obowiązkowych od fakultatywnych,
 - b) stworzeniu wykazu obowiązkowych zajęć z bloku humanistycznego, za które student uzyskuje minimum 5 punktów ECTS zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji, a także procedury rekrutacyjne na kierunek wokalistyka w Akademii Sztuki w Szczecinie są przejrzyste, selektywne, bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Egzaminy rekrutacyjne mają charakter konkursowy, a o przyjęciu na studia, w ramach określonego limitu miejsc, decyduje łączna liczba punktów uzyskanych przez kandydata. W ramach rekrutacji nie uwzględnia się punktacji z egzaminów maturalnych, bądź indywidualnych osiągnięć kandydata, natomiast wymagane jest zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do podjęcia studiów na kierunku wokalistyka. Zasady rekrutacji na studia określa corocznie uchwała Senatu Akademii Sztuki w Szczecinie. Egzamin wstępny na kierunek wokalistyka na studia pierwszego stopnia jest wieloetapowy. Pierwsze dwa polegają na przygotowaniu i prezentacji różnorodnego repertuaru na głos solo z akompaniamentem fortepianu, który trzeba wykonać z pamięci. Przejście do drugiego etapu warunkuje uzyskanie minimum 18 punktów na 25 możliwych. Drugi etap, oprócz kolejnej prezentacji na głos solo z akompaniamentem, w której można powtórzyć jeden z utworów wcześniej wykonanych, obejmuje także recytację opanowanych pamięciowo trzech tekstów, dwóch wierszy i jednego fragmentu prozy. Następnie przeprowadzane są kolejne egzaminy: z predyspozycji ruchowych, uzdolnień muzycznych. Każda część egzaminu jest odrębnie punktowana. Należy zauważyć, iż nie ma żadnych egzaminów sprawdzających wiedzę muzyczną kandydata. Rekomenduje się poszerzenie zakresu rekrutacji na studia pierwszego stopnia o rozmowę kwalifikacyjną sprawdzającą wiedzę muzyczną kandydata. Osoby bez przygotowania muzycznego mogą być przyjęte pod warunkiem, że zdały egzamin wstępny i dysponują wyjątkowymi walorami głosowymi. Może budzić wątpliwości celowość przyjmowania na studia kandydatów bez żadnego przygotowania muzycznego, natomiast czytelna jest koncepcja programowa Władz Wydziału, by w trakcie procesu edukacyjnego student mógł uzupełnić swoje kompetencje. Studia licencjackie trwają 4 lata, a nie 3, a w programie odnajdziemy również zajęcia o charakterze wyrównawczym, np. *harmonia, zasady muzyki, kształcenie słuchu*, które umożliwiają uzupełnienie wiedzy i umiejętności do poziomu kandydatów z przygotowaniem muzycznym. W okresie pandemii egzaminy odbywały w trybie zdalnym, a kandydaci mieli obowiązek dostarczyć autoprezentacje w formie nagrania video. Niniejsza autoprezentacja obejmowała zasadniczo te same komponenty egzaminu, które zostały opisane powyżej, a sprawdzian predyspozycji ruchowych odbywał się na podstawie nagrania improwizowanej przez kandydata choreografii do muzyki. Egzamin na studia drugiego stopnia jest jednoetapowy i obejmuje prezentację ze śpiewu solowego z akompaniamentem fortepianu, w ramach którego należy wykonać: arię operową, dowolną arię, pieśń klasyczną lub romantyczną, a także dowolną pieśń. Z podanych informacji nie wynika jednoznacznie, czy absolwent studiów licencjackich innego kierunku niż wokalistyka, może ubiegać się o dopuszczenie do egzaminów wstępnych na studia drugiego stopnia. W okresie pandemii egzaminy wstępne na studia drugiego stopnia odbywały się również w trybie zdalnym, a kandydaci mieli także obowiązek przedstawienia nagrań video.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni określa Regulamin studiów Akademii Sztuki w Szczecinie. Student może ubiegać się o przeniesienie z uczelni macierzystej do Akademii Sztuki w Szczecinie, jeżeli ukończył pierwszy rok studiów pierwszego lub drugiego stopnia i przedstawił wykaz zaliczonych zajęć i semestrów. Jednostka sformułowała również zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Zostały one określone w Uchwale nr 30/2021 Senatu Akademii sztuki w Szczecinie i są zgodne z obowiązującymi przepisami. Potwierdzenie efektów uczenia się przeprowadzane jest przez Komisję Weryfikacyjną. Rozmowa zespołu oceniającego z Władzami Wydziału potwierdziła, iż nikt do tej pory nie skorzystał z możliwości przeniesienia na kierunek wokalistyka z innej uczelni lub potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Moduł kształcenia, przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela i wybierany dobrowolnie przez studentów, realizowany jest wyłącznie na studiach drugiego stopnia. Tym samym nie znajduje zastosowania procedura potwierdzania efektów uczenia w zakresie kształcenia pedagogicznego uzyskanych w innej uczelni. Zasady dyplomowania dla kierunku wokalistyka były zmieniane na bieżąco w ostatnich latach, również w związku z wydłużeniem studiów pierwszego stopnia do ośmiu semestrów. Aktualnie obowiązujące zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Na studiach pierwszego stopnia egzamin dyplomowy składa się z: wykonania programu artystycznego przed komisją egzaminacyjną i publicznością, ze ściśle określonymi wymogami repertuarowymi. Są one następujące: aria barokowa lub klasyczna, aria operowa lub operetkowa lub musicalowa, arii z kantaty lub mszy lub oratorium lub arii koncertowej, utwór kompozytora słowiańskiego, pieśń polska, pieśń romantyczna kompozytora zagranicznego, pieśń dowolna, utwór dowolny. Obowiązuje wykonanie co najmniej jednego recytatywu i co najmniej jednego utworu W. A. Mozarta. Kolejnymi komponentami w procesie dyplomowania są: ustny egzamin dyplomowy z tematyki związanej z kierunkiem studiów, praca pisemna w formie eseju z wybranego zagadnienia związanego z kierunkiem studiów. Na studiach drugiego stopnia egzamin dyplomowy składa się z: wykonania programu artystycznego, ze ściśle określonymi kryteriami oceny. Program artystyczny obowiązkowo obejmuje zaprezentowanie: pięciu arii, także z recytatywem oraz minimum pięciu pieśni spośród: jednej z twórczości romantyków niemieckich, innej romantycznej lub postromantycznej, polskiej, słowiańskiej, współczesnej, dowolnej. Ponadto określono minimalny czas trwania występu. Określono również szczegółowe kryteria oceny, do których należą m. in.: realizacja tekstu muzycznego i słownego (także fonetyki) wraz z interpretacją, zrozumienie formy i charakteru utworów, muzykalność, stylowość i współpracę z pianistą-kameralistą. W najnowszych wzorach protokołów jest również przewidziana krótka, pisemna opinia uzasadniająca ocenę z wykonania programu artystycznego. Taka opinia w formie pisemnej wcześniej nie obowiązywała. Kolejnymi komponentami egzaminu dyplomowego są: ustny egzamin dyplomowy z zakresu kompetencji związanych z kierunkiem studiów, pisemna praca dyplomowa związana z kierunkiem studiów. Obejmuje ona minimum 35 stron, a szczegółowe wymagania dotyczące pracy są opublikowane. Oceniono łącznie 5 prac pisemnych, w tym: 2 na studiach pierwszego stopnia, a także 3 pisemne prace dyplomowe na studiach drugiego stopnia. Tematyka tych prac jest dostosowana do odpowiedniego poziomu i profilu studiów oraz dyscypliny sztuki muzycznej, do której kierunek wokalistyka został przyporządkowany. W zdecydowanej większości przypadków oceny zarówno promotora jak i recenzenta są zawyżone, biorąc pod uwagę poziom merytoryczny prac i liczne błędy redakcyjne. Ponadto w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia brak odrębnych ocen promotora i recenzenta, a także dokumentów w formie pisemnej, uzasadniających ich przyznanie. W przypadku studiów drugiego stopnia brak pisemnej opinii promotora, uzasadniającej ocenę. Rekomenduje się

wprowadzenie w ramach procedury dyplomowania pisemnej opinii promotora, zarówno dla studiów pierwszego jak i drugiego stopnia, która będzie uzasadniała jego ocenę za pisemną pracę studenta. Jednocześnie rekomenduje się w ramach studiów pierwszego stopnia nadanie pracy pisemnej, realizowanej dotychczas w formie eseju, rangi pisemnej pracy dyplomowej, bardziej rozbudowanej, która będzie podlegała odrębnym ocenom zarówno promotora jak i recenzenta, umotywowanym w formie pisemnej.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się i postępów w procesie nauczania w pełni zapewniają skuteczną weryfikację. Należy zwrócić uwagę na zindywidualizowany system pracy ze studentami, co związane jest ze specyfiką kształcenia artystycznego. Zajęcia ze *śpiewu solowego, fortepianu, pracy z akompaniatorem* odbywają się w relacji mistrz-uczeń, a pozostałe kierunkowe m. in. *zespoły operowe, kształcenie słuchu, harmonia* są realizowane w grupach kilkuosobowych. Powyższe okoliczności sprzyjają skutecznej weryfikacji postępów studenta na bieżąco. Realizacja efektów uczenia się w zakresie *śpiewu solowego* jest bardzo szczegółowo przedstawiona w dokumentach, zawierających wytyczne odnośnie do programu egzaminów oraz w sylabusie dla tych zajęć. Warto ponadto wskazać na konieczność regularnych występów estradowych studentów kierunku wokalistyka, w ramach obowiązujących zaliczeń i egzaminów z zajęć kierunkowych, a także pozostałych prezentacji w różnych projektach artystycznych. Osiągnięcie wymaganych efektów jest potwierdzane stosownymi protokołami egzaminacyjnymi oraz kartą okresowych osiągnięć studenta i indeksem. Dodatkowo dowodem na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się przewidzianych w ramach pozostałych zajęć kierunkowych i skuteczność metod weryfikacji efektów są prace etapowe w postaci: różnorodnych form testów adekwatnych do specyfiki zajęć, prace pisemne, prace w formie zapisu nutowego. Załącznik do niniejszego raportu zawiera ocenę prac etapowych, zrealizowanych w ramach następujących zajęć: *wiedza o teatrze, historia muzyki, kształcenie słuchu*.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. Sprawdzenie i ocena przygotowania do prowadzenia działalności naukowej odbywa się w ramach indywidualnych zajęć, realizowanych na studiach drugiego stopnia *pisemna praca dyplomowa*, są one poprzedzone zajęciami zbiorowymi w formie wykładu *metodologia pracy naukowej*. Metody weryfikacji, stosowane na kierunku wokalistyka, umożliwiają również sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia oraz na poziomie B2+ w przypadku studiów drugiego stopnia. Dodatkowo prowadzone są zajęcia z języka włoskiego, specjalnie dedykowane studentom kierunku wokalistyka, których głównym celem jest zdobycie umiejętności poprawnego czytania i śpiewania po włosku z uwzględnieniem tekstów operowych. W tym przypadku z formalnego punktu widzenia opanowanie języka na poziomie B2+ nie jest wymagane. Specyfika kształcenia artystycznego znacznie ogranicza wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość. Po okresie obowiązujących restrykcji, gdzie kształcenie musiało odbywać się w formie on-line, zajęcia kierunkowe na ocenianym kierunku prowadzone są wyłącznie w formie tradycyjnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Polska Komisja Akredytacyjna ocenia kierunek po raz pierwszy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na kierunek wokalistyka w Akademii Sztuki w Szczecinie są przejrzyste, selektywne i bezstronne. Kryteria kwalifikacji o procedury rekrutacyjne zapewniają równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. Procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się po zakończeniu studiów. Zgodnie ze specyfiką kształcenia artystycznego dyplom składa się z kilku komponentów, z których każdy podlega odrębnej ocenie. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się są specyficzne ze względu na zindywidualizowany tryb kształcenia, co szczególnie sprzyja przekazywaniu studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Metody weryfikacji efektów są również prawidłowe. Dowodami na osiągnięcie efektów uczenia się są różnorodne prace etapowe, a także regularne występy estradowe studentów kierunku wokalistyka, w ramach obowiązujących zaliczeń i egzaminów z zajęć kierunkowych, a także pozostałych prezentacji w różnych projektach artystycznych. Metody weryfikacji umożliwiają również sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego.

W ramach działań doskonalących rekomenduje się:

- poszerzenie zakresu rekrutacji na studia pierwszego stopnia o rozmowę kwalifikacyjną sprawdzającą wiedzę muzyczną kandydata.
- wprowadzenie w ramach procedury dyplomowania pisemnej opinii promotora, zarówno dla studiów pierwszego jak i drugiego stopnia, która będzie uzasadniała jego ocenę za pisemną pracę studenta. w ramach studiów pierwszego stopnia nadanie pracy pisemnej, realizowanej dotychczas w formie eseju, rangi pisemnej pracy dyplomowej, bardziej rozbudowanej, która będzie podlegała odrębnym ocenom zarówno promotora jak i recenzenta, umotywowanym w formie pisemnej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Bogaty i udokumentowany dorobek twórczy, artystyczny i naukowy nauczycieli akademickich kierunku wokalistyka na studiach pierwszego i drugiego stopnia w Akademii Sztuki w Szczecinie stanowi stabilną podstawę konstrukcji edukacyjnej i rozwoju w szeroko pojętym procesie kształcenia studentów. Działalność naukowa i artystyczna kadry w pełni odpowiada dyscyplinie sztuki muzyczne, do której kierunek wokalistyka został przyporządkowany. Dokonania nauczycieli akademickich są koordynowane w ramach działań Katedry Wokalistyki.

Profesjonalne i stale podnoszone kompetencje dydaktyczne kadry można zauważyć w wielotorowej aktywności artystycznej, głównie poprzez udział w koncertach na ważnych scenach krajowych i zagranicznych, rejestrowanie szerokiego spektrum utworów muzycznych na płytach CD, uczestnictwo

w pracach jury konkursów wokalnych oraz publikacjach i prawykonaniach dzieł muzycznych. Kadra nauczycieli akademickich na polu artystycznym wykazuje dużą aktywność, czego przykładem jest popularność nauczycieli ocenianego kierunku jako cenionych wokalistów - zarówno na estradach koncertowych, jak i w dziedzinie fonografii. Znacząca liczba prawykonań krajowych i zagranicznych jest wymownym probierzem szerokiej działalności artystycznej, która świadczy o żywej współpracy z muzykami innych regionów. Do ważniejszych premier płytowych należy m.in. Ottona Mieczysława Żukowskiego – *Ave Magne Rex Coelorum* (Acte Préalable AP0403), Karola Szymanowskiego – *Loteria na mężów czyli narzeczony nr 69* (PRCD 2039, Polskie Radio), Pauli Szalit-*Works for piano* (Acte Préalable AP0496), Raula Koczalskiego - *Complete Songs 1* (Acte Préalable AP0601), Józefa Wieniawskiego – *Complet Vocal Works* (Acte Préalable APO0410), *Il Tramonto* (CD DUX 1162T), Artura Cieślaka – oratorium *Niepodległa (Independent)*.

Nauczyciele akademicy są również obecni w życiu koncertowym Szczecina, Europy i wielu miast na całym świecie. Warto wspomnieć o znaczących koncertach, w których brali udział m.in. w 2016 - Berlin Philharmonie, Philadelphia Kimmel Center, New Brunswick, State Theatre, Obere Rathausalle, Bremen, 2017 - New York, David Geffen Hall, Lincoln Center, Musikaltheatret Holstebro, 2018 - San Diego, Jacobs Music Center, Miami, Adrienne Arsht Center, Eisenstadt, 2019 - Ottawa, National Arts Centre, Quebec, Salle Louis-Fr chet te, Grand Th   tre de Québec, Talitha Kumi Hall, Jeruzalem; 2020 - Montréal, Salle Wilfried-Pelletier, 2022 - Edmonton Winspear Concert Hall.

Nauczyciele akademicy wykazuj  zaanga owanie tak e w dziedzinie publikacji, w r d których nale y wymienici  m.in. *Von Ueckerm nde nach New York. Giulio Perotti – Startenor des 19. Jahrhunderts* Ueckerm nde 2016, *Intonacja mowy rosyjskiej a intonacja muzyczna w operze Piotra Czajkowskiego „Dama Pikowa” w u  ciu psycholingwistycznym*, Toru  2018, *Szczeciński Teatr Miejski Zarys dziejów (1849-1944)*, Toruń 2018, *Pieśni Ryszarda Wagnera Wesendonck-Lieder. Jak osadzi  słowa w dźwięku? Geneza symbiozy włoskiej śpiewności i dramatycznej deklamacji*, Toruń 2018, *Muzyczno-literacka przestrzeń cyklu pieśni "Myrten" op. 25 Roberta Schumana i jej znaczenie dla jakości wykonawstwa artystycznego*, Toruń 2019. Ponadto nauczyciele akademicy kierunku wokalistyka są autorami rozdziałów w monografiach oraz artykułów np. *Stratosferyczne przestrzenie sopranu koloraturowego*, [w:] red. Bogumiła Tarasiewicz, *Kształcenie wokalne*, Zielona Góra 2016, *Bułgarska pedagogika wokalna*, [w:] red. Bogumiła Tarasiewicz, *Kształcenie wokalne*, Wyd. Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2016, *Dlaczego warto uczy  śpiewu solowego od wieku szkolnego? Doświadczenia niemieckich szkół muzycznych*, [w:] red. Alicja Delecka-Bury, *Współczesne wyzwania szkolnictwa muzycznego. Specyfika kształcenia małego dziecka*, Toruń 2017, *„Schubert P  tnocy” i jego związki z wiedeńskim życiem muzycznym - okoliczności powstania pieśni „Ewige Liebe” („Wieczna Miłość”) Carla Loewego*, [w:] red. Sylwia Burnicka – Kalischewska, *Szczeciński kompozytor Carl Loewe i jego liryka wokalna*, Toruń 2017, *Satyra i sielanka w pierwszym i drugim cyklu Carla Loewego do słów Friedricha R ckerta op. 62 – interpretacyjne wyzwanie dla śpiewaka*, [w:] red. Sylwia Burnicka–Kalischewska, *Szczeciński kompozytor Carl Loewe i jego liryka wokalna*, Toruń 2017, *Szczecin początkiem światowych karier operowych. Giulio Perotti zapomniany Caruso z XIX wieku*, [w:] red. Maria Behrendt, Sylwia Burnicka–Kalischewska, *Kultura muzyczna w Szczecinie 1884-2014*, Toruń 2018, *Dlaczego arcydzieło  wiatowe ‘Quo vadis’ Feliksa Nowowiejskiego zostało zapomniane poza polskimi granicami?* [w:] red. Sylwia Burnicka–Kalischewska, Alicja Delecka-Bury, *Wokół muzyki Feliksa Nowowiejskiego*, Kraków 2018, *Motywy hellenistyczne i orientalne w twórczości Feliksa Nowowiejskiego na podstawie „R  z dla Safo” op. 51 nr 1i „Pod niebem Persji” op. 51 nr 7*, [w:] red. Sylwia Burnicka-Kalischewska, Alicja Delecka-Bury, *Wokół muzyki Feliksa Nowowiejskiego*, Kraków

2018, *Feliksa Nowowiejskiego igraszki z folklorem w kontekście analizy wybranych pieśni artystycznych*, [w:] red. Sylwia Burnicka–Kaliszewska, Alicja Delecka-Bury, *Wokół muzyki Feliksa Nowowiejskiego*, Kraków 2018.

O bardzo dobrych kwalifikacjach nauczycieli kierunku świadczą także liczne nagrody uzyskane przez studentów np. w 2017 r. studenci ocenianego kierunku zostali laureatami: Konkursu Wokalnego na VI Festiwalu Studentów „Друзья, прекрасен наш союз” (Rosja), Konkursu Wokalnego im. Giulio Perottiego w Ueckemunde (Niemcy), Międzynarodowego Konkursu „Prażska Romansiada” w kategorii „Śpiewacy operowi” (Czechy), zdobyli II. miejsce w kategorii II oraz nagrodę specjalną za najlepszą interpretację pieśni na I Ogólnopolskim Konkursie Wokalnym im. Carla Loewego (Szczecin). W 2018 r. studenci otrzymali nagrody m.in. na: XVI Międzyuczelnianym Konkursie „W kręgu Słowiańskiej Muzyki Wokalnej”, AM im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, V Ogólnopolskim Konkursie Wokalnym im. Zygmunta Noskowskiego w Brześciu (Polska), X Concorso Musicale ‘Citta di Filadelfia’ (Włochy), a w 2019 r. - 29 Concorso Internazionale per Giovani Musicisti ‘Citta di Barletta’ w kategorii duety kameralne (Włochy), Międzynarodowym Konkursie Wokalnym „Bella Voce” w Busku-Zdroju (Polska), na Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. Jana Kiepury w Krynicy-Zdroju (Polska). W 2021 r. studenci kierunku wokalistyka zdobyli laury m.in. na: Międzynarodowym Konkursie „Amigdala” (Włochy), IX. International Music Competition „Sibiriada” w Kemerowo (Rosja), International Competition of Music and Arts „Spring in London” w Londynie, International Competition & Festival of Arts „LES ÉTOILES DE PARIS” w Paryżu, International Music Symphony of St. Petersburg w Petersburgu.

Na Wydziale Wokalnym, w ramach którego Akademia Sztuki w Szczecinie prowadzi kształcenie na ocenianym kierunku, zatrudnione są 22 osoby: 13 z tytułem zawodowym magistra, 3 - ze stopniem naukowym doktora, 5 – ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 1 – z tytułem naukowym profesora. Dodatkowe 7 osób to zatrudnieni na zlecenie (1 profesor, dwóch doktorów i czterech magistrów). Należy stwierdzić, iż struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry badawczo-dydaktycznej w stosunku do liczby studentów (66), a także kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Kwalifikacje pedagogiczno-artystyczne trzeba ocenić pozytywnie, kompetencje (w tym dydaktyczne) i doświadczenie nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia na kierunku wokalistyka w zakresie przygotowania studentów do działalności artystycznej w roli wokalisty są na odpowiednim poziomie.

Obciążenie godzinowe jest właściwe, podczas spotkania z zespołem oceniającym prowadzący zajęcia wyrazili zadowolenie z przydzielonej im liczby zajęć. W obsadzie zajęć ze studentami istotna jest zasada zgodności dorobku naukowo-artystycznego i kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich ze specyfiką prowadzonych zajęć i ich treściami programowymi. Na podstawie przedstawionych informacji, należy stwierdzić, iż dorobek naukowo-artystyczny nauczycieli akademickich jest w pełni zgodny ze specyfiką prowadzonych przez nich zajęć. Dorobek artystyczny nauczycieli-wokalistów potwierdza ich wysokie kwalifikacje i szerokie kompetencje, które gwarantują studentom zdobycie wysokiej jakości umiejętności, wiedzy i kompetencji oraz warsztatu niezbędnego dla artysty - śpiewaka.

Koncepcja kształcenia ocenianego kierunku zasadniczo nie zakłada możliwości korzystania z technik kształcenia na odległość w przypadku zajęć kierunkowych, np. takich jak *śpiew* czy *fortepian indywidualny*. Sytuacja pandemiczna zmusiła Uczelnię do częściowej reorganizacji zajęć dydaktycznych – te wieloosobowe zostały przeniesione w przestrzeń wirtualną, którą Uczelnia dysponuje. Dzięki współpracy z firmą Microsoft każdy członek społeczności akademickiej ma dostęp do pełnego pakietu oprogramowania Office 365. Aplikacja zapewnia każdemu studentowi osobistą przestrzeń do pracy,

bibliotekę zawartości na materiały informacyjne oraz możliwość współpracy podczas lekcji i zajęć kreatywnych.

Prowadzona polityka kadrowa zapewnia prawidłową realizację zajęć, przy czym należy zauważyć, iż oceniany kierunek z uwagi na niewielki staż jego funkcjonowania potrzebuje jeszcze czasu na ukształtowanie odpowiedniej ciągłości kadrowej. Głównym elementem polityki kadrowej jest otwarty tryb rekrutacji nauczycieli akademickich na drodze konkursu. Potrzeby w zakresie obsady dydaktycznej zajęć określa Kierunkowa Rada Programowa Wydziału Wokalnego (Zarządzenie nr 78/2020 Rektora AS z dnia 1 grudnia 2020 r.), w której skład wchodzi między innymi dziekan i kierownik Katedry Wokalistyki. W przypadku wakatu na stanowisko nauczyciela – na wniosek Dziekana Wydziału Wokalnego – Rektor AS ogłasza konkurs na stanowisko nauczyciela akademickiego, który powinien mieć określone kwalifikacje dostosowane do rodzaju stanowiska, znaczący dorobek artystyczny, organizacyjny i doświadczenie w pracy dydaktycznej. Konkurs jest ogłaszany na stronie BIP Uczelni i trwa 30 dni. Są w nim zawarte informacje o wymaganiach stawianych kandydatowi i o terminie składania dokumentów. Po upływie przepisanej terminu komisja konkursowa powołana przez dziekana weryfikuje oferty, zaprasza wybrane osoby na rozmowę kwalifikacyjną i ogłasza wynik konkursu.

Wspieranie i motywowanie kadry na ocenianym kierunku przebiega właściwie – podczas rozmów, prowadzonych z nauczycielami akademickimi w trakcie wizytacji potwierdzono, że Uczelnia sprzyja ich planom i zamierzeniom. Systematycznie prowadzona polityka kadrowa, wspierająca rozwój kadry poprzez możliwość przeprowadzania przewodów kwalifikacyjnych oraz prowadzenia projektów badawczych, dała rezultat w postaci wzbogacenia grona nauczycieli akademickich o pracowników posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego i doktora. Od 2016 r. swoje kwalifikacje podniosło 5 osób.

Hospitacje przeprowadzone w czasie wizytacji zespołu oceniającego PKA objęły kilka różnych form zajęć. W ocenie zespołu oceniającego wszystkie hospitowane zajęcia były zgodne z sylabusami zajęć, realizowano je także przy zastosowaniu zróżnicowanych metod dydaktycznych, stosownie do rodzaju i charakteru zajęć. W 6 przypadkach na 8 hospitowanych zajęć prowadzący byli merytorycznie przygotowani do zajęć, stosowali właściwe metody kształcenia dostosowane do ich specyfiki, poziomu i potrzeb studentów (w pozostałych dwóch przypadkach zastrzeżenia budzi brak krytycznych uwag dotyczących popełnianych przez studentów błędów). Były one prowadzone przez pracowników badawczo-dydaktycznych o zróżnicowanym statusie akademickim. Obsada wszystkich hospitowanych zajęć była prawidłowa, zgodna z reprezentowaną przez pracowników dyscypliną sztuki muzycznej oraz posiadanymi kwalifikacjami. Hospitacje zostały przeprowadzone w ramach następujących zajęć: *śpiew, fortepian indywidualny (2 zajęcia), harmonia, elementy gry aktorskiej z ruchem scenicznym, zespoły operowe, zespoły wokalne, zespoły oratoryjno-kantatowe*. Studenci – stosownie do formy zajęć – aktywnie w nich uczestniczyli. Hospitujący w zdecydowanej większości przypadków pozytywnie ocenili przygotowanie nauczycieli do realizowanych zajęć, ich zaangażowanie i kontakt ze studentami, formy realizacji zajęć, dobór metod i materiałów dydaktycznych, a także dostosowanie wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej do prowadzonych zajęć.

Jakość prowadzonych zajęć jest monitorowana poprzez regularnie przeprowadzaną ankietyzację wśród studentów oraz hospitacje zlecane przez Kierownika Katedry Wokalistyki (zgodnie z treścią zarządzenia Rektora Akademii Sztuki w Szczecinie nr 83/2020 z dnia 15 grudnia 2020 r.), dotyczące głównie nauczycieli akademickich z krótkim stażem dydaktycznym oraz osób, których wyniki

ankietyzacji zawierają zastrzeżenia studentów co do jakości lub formy prowadzenia zajęć. W celu bieżącego monitorowania procesu dydaktycznego usprawniono proces pozyskiwania opinii studentów poprzez opracowanie odpowiedniego systemu informatycznego (Zarządzenie nr 85/2020 Rektora AS z dnia 15 grudnia 2020 r.). Na podstawie odpowiedzi studentów, którzy wypełnili ankiety, referent ds. jakości kształcenia opracowuje sprawozdanie z ankietyzacji, a Kierunkowa Rada Programowa Wydziału Wokalnego podejmuje ewentualne dalsze decyzje lub działania korygujące.

Wszyscy nauczyciele akademicki zatrudnieni na stanowiskach badawczych oraz badawczo-dydaktycznych w Akademii Sztuki w Szczecinie podlegają okresowej ocenie i są zobowiązani do składania trzy razy w roku kierownikowi jednostki organizacyjnej pisemnego sprawozdania ze swojej działalności artystycznej i naukowej, co reguluje Zarządzenie nr 3/2020 Prorektora AS z dnia 18.11.2020 r. Wyniki okresowych przeglądów kadry dydaktyczno-naukowej, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są uwzględniane w ocenie okresowej i stanowią cenne źródło wskazówek, wykorzystywane do udoskonalenia procesu kształcenia.

Zarządzeniem Rektora AS nr 40/2021 z dnia 15.09.2021 powołano Pełnomocnika ds. równego traktowania, którego zadaniem jest m.in. zapewnienie ochrony przed dyskryminacją, upowszechnianie wiedzy z zakresu praw człowieka, monitorowanie sytuacji akademickiej w zakresie równego traktowania oraz współpraca z Samorządem Studenckim i Samorządem Doktoranckim w zakresie realizacji wyżej wymienionych zadań. Z rozmów z Władzami kierunku wokalistyka wynika, że zarówno studentom jak i nauczycielom akademickim znane są zasady rozwiązywania konfliktów, a także hierarchia osób odpowiedzialnych za udzielenie pomocy w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również w przypadku jakichkolwiek form dyskryminacji i przemocy.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Polska Komisja Akredytacyjna ocenia kierunek po raz pierwszy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Oceniany kierunek wokalistyka posiada odpowiednio wykwalifikowaną kadrę badawczo-dydaktyczną, co potwierdza bogaty dorobek artystyczny nauczycieli akademickich - duża liczba koncertów na wielu scenach kraju i Europy, udział w istotnych imprezach muzycznych polskich i zagranicznych, znacząca liczba nagranych płyt oraz publikacje, organizacja i udziały w kursach mistrzowskich, a także w konkursach w charakterze jurorów. Potwierdzeniem właściwych kompetencji są także uzyskiwane przez nauczycieli akademickich i studentów nagrody, wyróżnienia i stypendia. Aktywność artystyczno-naukowa kadry realizowana jest w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której kierunek wokalistyka został przyporządkowany, a efekty uczenia się w całości odnoszą się do tej dyscypliny. Aktywność artystyczno-naukowa nauczycieli akademickich jest ściśle powiązana z prowadzonym przez nich procesem dydaktycznym i zakładanymi dla prowadzonych zajęć efektami uczenia się.

Struktura kwalifikacji kadry, zakres i specyfika dorobku naukowego oraz jej doświadczenie zawodowe zapewniają możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, a także realizację programu studiów na odpowiednim poziomie. Dorobek kadry wskazuje na jej wystarczające umiejętności dydaktyczne. Podział kadry ze względu na stopnie i tytuły naukowe, przedstawia się następująco: samodzielni nauczyciele akademicki stanowią 27,27%, ze stopniem naukowym doktora

– 13,63%, natomiast osoby z tytułem zawodowym magistra – 59,09% kadry akademickiej kierunku. Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają obecnie prawidłową realizację zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Baza dydaktyczna i naukowa, służąca realizacji procesu kształcenia na kierunku wokalistyka oraz działalności artystycznej i naukowej, jest w pełni dostosowana do potrzeb, wynikających z koncepcji dydaktycznych, oraz prowadzonych projektów badawczych. Zajęcia na kierunku wokalistyka odbywają się w trzech budynkach Akademii Sztuki w Szczecinie: Pałacu Ziemstwa Pomorskiego przy ul. Niepodległości 40, Pałacu pod Globusem i Centrum Przemysłów Kreatywnych przy pl. Orła Białego 2. Do dyspozycji studentów i nauczycieli akademickich pozostają:

- w Pałacu pod Globusem i Centrum Przemysłów Kreatywnych: sala teatralna (tzw. Czarna Sala, gdzie odbywają się egzaminy dyplomowe, jak również koncerty kameralne; jest tam profesjonalne zaplecze do obsługi koncertów, będące jednocześnie studiem nagrań), sala kameralna – nr 102 o powierzchni ok. 70 m², która jest wyposażona w profesjonalne nagłośnienie, sceniczne oświetlenie oraz fortepian, sale dydaktyczne oraz 4 sale - laboratoria technologii nagrań dźwiękowych (studio wyposażone jest w zestaw profesjonalnych mikrofonów najwyższej klasy - DPA, Schoeps, Brauner, Neumann, AKG oraz w cyfrowy system rejestracji dźwięku AVID ProTools12 Native);
- w Pałacu Ziemstwa Pomorskiego: 39 sal dydaktycznych, 2. aule, magazyn pulpitów.

Akademia Sztuki w Szczecinie nie dysponuje salą koncertową, która pomieściłaby orkiestrę i liczną publiczność. Zgodnie z zapewnieniami Władz kierunku, potwierdzonymi przeprowadzoną wizytacją infrastruktury, a także informacją zawartą w raporcie samooceny sala koncertowa po remoncie będzie oddana do użytku w marcu 2023 r.

Trzeba zaznaczyć, że w Pałacu pod Globusem i Centrum Przemysłów Kreatywnych nie ma barier architektonicznych. W budynkach znajdują się dźwigi osobowe, pozwalające komunikować się osobom z niepełnosprawnością narządu ruchu.

Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne do dyspozycji nauczycieli i studentów kierunku wokalistyka to 45 sal o łącznej powierzchni użytkowej 1256 m². Wyposażono je w odpowiednie instrumentarium muzyczne, m.in. w:

- fortepiany (17 szt.)
- pianina marki Yamaha (39 szt.)

Sale przeznaczone do prowadzenia zajęć z *rytmiki* są wyposażone w pianina, lustra, sprzęt audio, zaś zajęcia z *emisji głosu* prowadzone są w salach z pianinami i lustrami. Podczas prowadzenia zajęć

muzyczno-ruchowych (*ruch sceniczny, rytmika, zespół rytmiki*) w sali 104 Pałacu Ziemstwa Pomorskiego, nauczyciel akademicki korzysta z zamontowanej ściany luster, pianina oraz odtwarzacza muzyki, stanowiącego element wyposażenia sali. Tablica z pięciolinią umożliwia wizualizację rytmów oraz melodii, które studenci rozpoznają i zapisują. Opisana sala jest przestronna i dobrze oświetlona, a połączona z nią drzwiami przesuwными sala 105 pełni rolę szatni dla studentów. Umieszczone na półkach instrumenty Orffa wykorzystywane są podczas zajęć *rytmiki*. Zajęcia ze *śpiewu solowego* są prowadzone m.in. w salach z fortepianem lub pianinem: 101, 107, 208, 209 w Pałacu Ziemstwa Pomorskiego, ponadto w salach 006 i 007 w Pałacu pod Globusem oraz w salach 203 i 204 w Centrum Przemysłów Kreatywnych. Sale i pracownie specjalistyczne, laboratoria dźwięku oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, odpowiednie do warunków przyszłej pracy zawodowej, umożliwiają także osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację zajęć. Liczba, wielkość i układ sal dydaktycznych, ich wyposażenie, liczba stanowisk komputerowych, licencji oprogramowania jest adekwatna dla liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwia właściwe przeprowadzenie zajęć.

Do dyspozycji zainteresowanych w salach wykładowych znajduje się również sprzęt multimedialny i stanowiska komputerowe. We wszystkich budynkach funkcjonuje bezprzewodowa sieć lokalna. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne są sprawne, nowoczesne oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć grupowych – zajęcia indywidualne prowadzone są stacjonarnie. Wykorzystywane komputery i oprogramowanie stosowane w kształceniu na odległość umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami, a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Sieć uczelniana jest połączona z innymi systemami uczelnianymi, dostępna również dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

Na terenie Akademii Sztuki w Szczecinie funkcjonuje biblioteka, obsługująca studentów i pracowników wszystkich wydziałów, czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach: 8.00-18.00. Mediateka Akademii Sztuki w Szczecinie to multimedialny system biblioteczno-informacyjny ukierunkowany na wspieranie edukacji akademickiej XXI wieku, oparty o tradycyjny księgozbiór (wraz z drukami muzycznymi) i o multimedia (płyty, filmy, książki w wersji elektronicznej, pliki muzyczne, prace naukowe). Dostęp do zbiorów zapewniany jest poprzez system biblioteczny, umożliwiający samodzielne przeszukiwanie zasobów, składanie zamówień i rezerwacji oraz prolongatę wypożyczonych materiałów. System samodzielnie wysyła także powiadomienia o zbliżającym się terminie zwrotu wypożyczonych materiałów. Mediateka dysponuje czterema pomieszczeniami – trzy z nich zajmuje wypożyczalnia i czytelnia, czwarte to oddzielny Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów. Czytelnia oferuje 40 miejsc do pracy własnej i 13 stanowisk komputerowych. Ponadto w Mediatece dostępna jest sieć Wi-Fi oraz skaner. Umiejscowienie biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Dzięki współpracy wydziałów plastycznych wewnątrz biblioteki jest bardzo przyjazne dla studentów, niebanalne w swojej architekturze, wygodne i spokojne dla adeptów sztuki wokalne.

Podstawowy cel biblioteki, jakim jest zapewnienie studentom i wykładowcom Akademii Sztuki w Szczecinie dostępu do dzieł sztuki muzycznych, realizowany jest w oparciu o zbiory własne i zbiory polskich oraz światowych bibliotek, współpracujących z Mediateką na zasadzie wypożyczeń międzybibliotecznych. Mediateka pozostaje w kontakcie z Biblioteką Narodową w ramach wymiany informacji. Uzupełnianie zbiorów własnych odbywa się zarówno poprzez zakupy nowych pozycji, jak

i dzięki szerokiej sieci współpracy, nawiązanej z innymi bibliotekami akademickimi i instytucjami kulturalnymi, która opiera się na zasadzie wymiany międzybibliotecznej w postaci darów z wydawnictw własnych. Od 2012 roku Mediateka ma dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki, jak również dostępnych w niej serwisów: EBSCO, Web of Science, Science, Nature, Elsevier Science Direct, Springer Link, Wiley Online Library, Scopus. Władze biblioteki informują również o zasobach dostępnych na otwartych licencjach, z których każdy zainteresowany może skorzystać. Zespół oceniający został poinformowany, że biblioteka Uczelni miała zakupione prawa do korzystania z baz nutowych i nagraniowych, ale wobec wysokich kosztów i nikłego zainteresowania zrezygnowano z subskrypcji.

Mediateka posiada w swoich zbiorach 28791 pozycji, w tym 18666 to pozycje muzyczne (książki, nuty, płyty winylowe, CD, DVD). Starsze wydania materiałów piśmienniczych oraz pozycje audiowizualne sukcesywnie są digitalizowane i zamieszczane w Bibliotece Cyfrowej Mediateki Akademii Sztuki, dostępnej na terenie czytelní. W zbiorach Mediateki znajduje się obecnie 3767 pozycji z dziedziny muzyki wokalne – są to zarówno książki, jak i nuty oraz materiały audiowizualne i czasopisma. Zasoby książkowe obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów, ponadto są w trybie ciągłym uzupełniane o najnowsze wydania.

Dostęp do zbiorów zapewniany jest poprzez system biblioteczny, umożliwiający samodzielne przeszukiwanie zasobów, składanie zamówień i rezerwacji oraz prolongatę wypożyczonych materiałów. System samodzielnie wysyła także powiadomienia o zbliżającym się terminie zwrotu wypożyczonych materiałów. W ostatnim kwartale 2021 r. Mediateka wdrożyła nowy system „SowaSQL”, oferujący m.in. bardziej przejrzysty i przyjazny dla użytkownika sposób wyszukiwania publikacji, zapewnia też mobilny tryb dostępu - automatycznie dostosowując się do ekranów wszystkich urządzeń, na których jest uruchamiany, pozwala też na powiększenie czcionki i zmianę kontrastu, co stanowi wymagane obecnie ustawowo ułatwienie dla osób słabowidzących.

W zakresie dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnością Mediateka Akademii Sztuki w Szczecinie ma w swoich zasobach 116 pozycji muzycznych w systemie Braille’a, wykonanych przez Towarzystwo Muzyczne im. Edwina Kowalika. Obecnie jest przygotowywany również katalog w systemie Braille’a ww. kolekcji.

Monitorowanie stanu infrastruktury dydaktycznej i naukowej kierunku oraz systemu biblioteczno-informacyjnego i zasobów edukacyjnych obejmuje przeprowadzane i ewidencjonowane przeglądy okresowe (co 3 lata) budynków i pomieszczeń dydaktycznych, a kontrole instrumentarium – w ramach bieżących potrzeb. Także rokrocznie, w okresie wakacyjnym dział IT przeprowadza kontrolę, aktualizację i przeglądy sprzętu komputerowego.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Polska Komisja Akredytacyjna ocenia kierunek po raz pierwszy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział Wokalny dysponuje zasadniczo odpowiednią i właściwą w strukturze funkcjonalną, należycie utrzymaną i odpowiednio wyposażoną bazą dydaktyczną i naukową. Władze Uczelni i kierunku wokalistyka dbają o stan, rozwój i sukcesywną modernizację infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego i zasobów edukacyjnych. Rozwój ten jest na stałym,

odpowiednim poziomie. Optymalizacja infrastruktury, niezbędnej do rozwoju artystyczno-naukowego na kierunku wokalistyka, jest nieodmiennie związana z podnoszeniem poziomu użytkowanej i wciąż ulepszanej infrastruktury technicznej i technologicznej oraz wyposażenia w sprzęt i zasoby biblioteczne. Oceniany kierunek nie ma właściwych rozmiarów sali koncertowej – podjęto jednak odpowiednie działania w tym zakresie. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna oraz wyposażenie techniczne pomieszczeń, a także zasoby informacyjne umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Oceniany kierunek wokalistyka, z uwagi na określone cele realizuje rozbudowaną współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Jest nastawiony na podążanie za oczekiwaniami rynku, a także za preferowanymi kompetencjami absolwentów kierunku. Ma to szczególne znaczenie z punktu widzenia ścisłej współpracy Władz kierunku z interesariuszami zewnętrznymi, którzy stają się źródłem uaktualnianej wiedzy dotyczącej zmieniających się potrzeb rynku. Współpraca prowadzona jest systematycznie, przybiera stały i zróżnicowany charakter. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych odpowiadają profilem prowadzonej przez siebie działalności do specjalności proponowanych przez kierunek. Jest ona potwierdzona listami intencyjnymi i porozumieniami podpisanymi na potrzeby realizacji w/w współpracy, a jej zakres i kompetencje odpowiadają koncepcji i celom kształcenia realizowanym na kierunku.

Z kierunkiem współdziała na stałe kilka grup interesariuszy zewnętrznych. Jest to kilkadziesiąt instytucji i organizacji, które w regionie wyznaczają najważniejsze kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego w zakresie zbieżnym z profilem kierunku. Należą do nich m.in. podmioty komercyjne (przedsiębiorstwa). Z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego utrzymywane są systematyczne i wieloletnie relacje. Przedstawiony do wglądu wykaz instytucji wskazuje na grupę instytucji, z którymi Uczelnia realizuje praktyki wokalnosceniczne. Możemy wśród nich wyróżnić zarówno przedstawicieli instytucji publicznych jak i prywatnych, takich jak m.in.: Operę na Zamku w Szczecinie, Filharmonię im. M. Karłowicza w Szczecinie, Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie, muzea szczecińskie, Międzynarodowy Dom Kultury w Międzyzdrojach, Miejski Ośrodek Kultury w Policach, Dom Kultury w Goleniowie, Trafostacja Sztuki w Szczecinie, Park Technologiczny Pomerania, Ogrody Przelewickie, Kościół Ojców Dominikanów w Szczecinie, Bazylika Archidiecezjalna pw. Św. Jakuba, Arcybiskupie Seminarium Duchowne, Europa Chor Akademii.

Kolejną aktywną grupą z którą Jednostka współpracuje są stowarzyszenia współpracujące z Wydziałem Wokalnym, zarówno polskie jak i zagraniczne np. Stowarzyszenie Muzyczne Musikverein BEL CANTO Ueckermünde e.V., Stowarzyszenie Miłośników Opery i Operetki, Związek Artystów Scen Polskich,

Rotary Club. Kolejną grupą instytucji partnerskich są instytucje, w których realizowane są praktyki pedagogiczne. Są to szkoły takie jak m. in.: Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. F. Nowowiejskiego w Szczecinie.

Współpraca z przedstawicielami pracodawców opiera się zarówno na bezpośrednich kontaktach kadry akademickiej kierunku z przedstawicielami środowiska społeczno-gospodarczego, ale także na sformalizowanych porozumieniach. Część realizowana jest na bazie formalnych, podpisanych umów o współpracę. Najczęściej są to wieloletnie umowy określające formy oraz kierunki współpracy, które przybierają bezkosztowy charakter. Pozostała część działań z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowana jest poprzez umowy krótkoterminowe, które zawarte zostały w związku z realizacją programów praktyk konkretnych studentów lub innych celowych projektów realizowanych jako uzupełnienie programu studiów. Na takie projekty składają się nierzadko realizowane przy współudziale instytucji partnerskich projekty w postaci koncertów, warsztatów i kursów mistrzowskich, wykłady i konferencje naukowe, organizacji wyjazdów studyjnych dla studentów, organizacji koncertów okolicznościowych, jubileuszowych, cyklicznych dla różnych grup odbiorców na terenie uczelni. Współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego widoczna jest między innymi w postaci aktywności studentów w ramach zajęć *praktyka wokalna-sceniczna*, podczas których, realizowane są wydarzenia artystyczne odbywające się poza Uczelnią z dużą systematycznością i regularnością. Innymi, wartymi uwagi inicjatywami jest współudział studentów i pracowników naukowych w następujących wydarzeniach: Międzynarodowa Schubertiada, Festiwal Światowego Dnia Głosu, Zaduszki artystyczne czy Wieczór kolęd, a także liczne koncerty organizowane w Międzynarodowym Domu Kultury w Międzyzdrojach. Wszelkie formy współpracy inicjowane przez otoczenie społeczno-gospodarcze przyczyniają się do pogłębienia wiedzy, a także poszerzenia umiejętności i kompetencji społecznych studentów.

Interesującym przykładem współpracy jest także realizowana od 5 lat współpraca ocenianego kierunku z Uniwersytetem Szczecińskim oraz Stowarzyszeniem Akademia Kulice przy organizacji Letniej Akademii Wokalno-Aktorskiej LAWA w Kulicach. Ważnym współdziałaniem z otoczeniem zewnętrznym jest także współpraca kierunku z Teatrem Współczesnym, Operze na Zamku, Filharmonią w Szczecinie, które zapraszają nauczycieli akademickich oraz studentów do współtworzenia ich programów prezentowanych dla szerokiej publiczności.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego aktywnie i w sposób bezpośredni biorą udział w projektowaniu oraz realizacji programu studiów. Relacje te są intensywne, nierzadko sformalizowane i utrzymywane na kilku płaszczyznach. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą w pracach Kierunkowej Rady Programowej, będąc wybieranym przez Dziekana na jednoroczną kadencję, stając się poprzez to czynnym członkiem uprawnionym do zgłaszania zmian w programie. Sugestie i wnioski płynące ze spotkań i zgłaszane przez przedstawicieli pracodawców stanowią istotny element w modyfikacjach programu. Zbierane są one w sposób nieformalny, na licznych spotkaniach. Władze kierunku przygotowują ankietę, która będzie zbierała opinie środowiska na temat programu studiów. Opinie przedstawicieli pracodawców uwzględniane są m. in. w pracach nad programem nowych kierunków i specjalności, co zostało wskazane w raporcie oraz potwierdzone podczas spotkania zespołu oceniającego z interesariuszami zewnętrznymi, reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze.

W czasie pandemii COVID-19 kontynuowana była aktywność kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez narzędzia zdalne. Niektóre formy aktywności związane z realizacją programu

praktyk lub współrealizacji projektów zostały czasowo zawieszone, zostały także wprowadzone inne formy współrealizacji projektów w formule on-line, takie jak np.: praktyki wokalo-sceniczne, które polegały na nagrywaniu koncertów i ich prezentowaniu ich w sieci.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną sztuki muzyczne, do której kierunku jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Na kierunku wokalistyka prowadzona jest zróżnicowana w formach i treściach współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wskazać należy różnorodność form współpracy kierunku z przedstawicielami otoczenia, wśród których warto wymienić między innymi realizację praktyk zawodowych, lekcji pokazowych organizowanych zarówno na uczelni jak i w instytucjach partnerskich, współrealizacji projektów artystycznych. Otoczenie społeczno-gospodarcze ma istotny wpływ na koncepcję, cele i program studiów realizowany przez władze kierunku. Odbyna się to poprzez regularne, niekiedy nieformalne, spotkania z władzami kierunku, co stwarza możliwość zaprezentowania realnych i aktualnych potrzeb rynku pracodawców. Rekomenduje się przy tym stworzenie mechanizmu pozwalającego kierunkowi weryfikować potrzeby szerokiej grupy interesariuszy zewnętrznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Akademia Sztuki w Szczecinie wpiera i dąży do zwiększenia zakresu umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz mobilności międzynarodowej studentów oraz kadry, obejmujących wymianę artystyczną i naukową, warsztaty i wydarzenia organizowane przy udziale reprezentantów uczelni zagranicznych, rozpoznawalności Uczelni na arenie krajowej i międzynarodowej (Strategia AS 2021-2024 punkt X - Internacjonalizacja kształcenia). Współpracy transgranicznej sprzyja położenie geograficzne Uczelni, która uczestniczy w integracji oraz rozwijaniu współpracy na poziomie regionalnym, krajowym i międzynarodowym. W 2014 roku Komisja Europejska przyznała Akademii Sztuki Kartę Erasmus dla Szkolnictwa Wyższego na lata 2014-2020 (ECHE), a 22.12.2020 r. kartę

Erasmus+ na lata 2021- 2027, która określa zakres i jakość działań jednostki w ramach programu Erasmus+. Pracownicy odbywają wyjazdy w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych, doskonalenia umiejętności i kwalifikacji niezbędnych w pracy, wymiany doświadczeń, poszerzenia wiedzy, prowadzenia badań i koordynacji wydarzeń artystycznych. Studenci mają możliwość realizacji części studiów w uczelniach partnerskich, zaś praktyk – w instytucjach kultury. Szczegółowe zasady wyjazdów stypendialnych studentów, absolwentów oraz pracowników, przyjazdy studentów i specjalistów do Akademii Sztuki w Szczecinie w ramach europejskiego programu Erasmus+ określają zarządzenia Rektora nr 52/2021, 53/2021 oraz 54/2021 z dnia 11.10.2021 r. Akademia Sztuki w Szczecinie do 2021 miała podpisane 24 umowy międzyinstytucjonalne z uczelniami europejskimi i z uczelniami spoza Unii Europejskiej, w 2022 r. takich umów zostało podpisanych 6, przy czym zespół oceniający uwzględnia jedynie te umowy, które są pokrewne dla kierunku wokalistyka. W ramach Europejskiego Programu Erasmus+ w czerwcu 2018 zrealizowano wyjazd dwóch nauczycieli akademickich, zaś w 2020 r. w ramach projektu Erasmus+ wyjechało dwóch studentów. Ponadto w roku akademickim 2020/2021 na ocenianym kierunku studiował jeden student z Rosji.

Efektami długoterminowymi wymiany w ramach Europejskiego Programu Erasmus+ jest realizacja projektu H2020-MSCA-RISE (TPEEA) - wdraża się go z naukowcami, współpracującymi z nauczycielami akademickimi Uczelni - dla celów którego została nawiązana współpraca z Muzeum Narodowym w Szczecinie, Uniwersytetem w Macerata (Włochy), Uniwersytetem Pwani i Uniwersytetem Kenyatta (Kenia) oraz firmą Distant Relatives Ltd. (Kenia).

Dodatkowym atutem procesu umiędzynarodowienia jest kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku, wśród której są np. nauczyciele śpiewu solowego, na stałe mieszkający i działający artystycznie na terenie Niemiec. Ma to niebagatelne znaczenie dla intensyfikacji działań na arenie międzynarodowej i sposobu podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku oraz wpływu tych aktywności na rezultaty uzyskiwane przez studentów, jak również program studiów i jego realizację.

Zakres umiędzynarodowienia procesu kształcenia przejawia się w różnorodnych formach aktywności artystyczno – naukowej, np.:

- corocznie odbywa się Międzynarodowa Schubertiada z udziałem wokalistów rodzimej Uczelni oraz studentów wokalistyki z zagranicy,
- w 2016 r. zorganizowano warsztaty wokalne prowadzone przez profesorów z Konserwatorium Muzycznego im. N. Piccinni w Bari we Włoszech,
- w 2016 r. i 2019 r. miały miejsce warsztaty interpretacji pieśni niemieckiej, prowadzone przez nauczyciela akademickiego z Akademii Muzycznej im. Louisa Spohra w Kassel (Niemcy),
- od 2017 roku, co dwa lata, Katedra Wokalistyki organizuje Konkurs Wokalny im. Carla Loewego, który od drugiej edycji zyskał zasięg międzynarodowy,
- w 2017 r. nauczyciel akademicki z Wydziału Śpiewu Solowego w Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy im. Piotra Czajkowskiego, Solistka Opery Narodowej w Kijowie (Ukraina) poprowadziła ze studentami wokalistyki warsztaty wokalne nt. interpretacji pieśni rosyjskiej,
- w 2017 r. odbyły się w Akademii Sztuki w Szczecinie warsztaty dyrygenckie i wokalne z udziałem Paula Esswooda (Wielka Brytania),
- w czerwcu 2021 został powołany do życia Międzynarodowy Konkurs Wokalny BEL CANTO online.

W Uczelni cyklicznie przeprowadzane są oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej zarówno kadry, jak i studentów. W celu

sformalizowania oceny umiędzynarodowienia Prorektor ds. współpracy międzynarodowej Akademii Sztuki w Szczecinie 20 września 2021 r. wydał zarządzenie nr 6/2021 w sprawie wprowadzenia procedur monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności studentów, oferując kształcenie w zakresie języka angielskiego i niemieckiego na studiach pierwszego stopnia, oraz języka włoskiego na studiach pierwszego i drugiego stopnia. W kontekście przygotowania studentów do współpracy międzynarodowej należy zwrócić uwagę, iż kurs języka włoskiego w ramach studiów drugiego stopnia został zaplanowany tylko w jednym semestrze, a ponadto w sylabusie zajęć jest mowa o tym, że studenci, kończący naukę języka włoskiego na tym poziomie studiów (w części tabeli nazwanej "Informacje dotyczące celów przedmiotu"), kończą ją na poziomie B2, a nie B2+. Ponadto analiza efektów uczenia się sformułowanych dla tych zajęć wskazuje, iż wyolbrzymiono umiejętności i kompetencje społeczne, które zyska student po jednym semestrze nauki tego języka.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Polska Komisja Akredytacyjna ocenia kierunek po raz pierwszy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności studentów i nauczycieli akademickich w różnych formach. Wzajemna wymiana zagraniczna jest realizowana na bardzo dobrym poziomie. Przeprowadzane w Jednostce i uczelniach partnerskich kilkudniowe warsztaty, kursy mistrzowskie, wykłady oraz udział w konferencjach i konkursach muzycznych mają wpływ na podniesienie jakości kształcenia na prowadzonym kierunku. Wymiana doświadczeń, na przykład w formie kuluarowych rozmów czy nieformalnych spotkań podczas międzynarodowych koncertów i festiwali jest cennym źródłem nowych idei i motywacją do doskonalenia szeroko pojętego warsztatu z zakresu muzyki. Liczne nagrody zdobyte przez studentów podczas zagranicznych konkursów wokalnych także potwierdzają szeroki zakres umiędzynarodowienia ocenianego kierunku. Władze kierunku prowadzą okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące skalę, zakres i zasięg wymiany międzynarodowej kadry nauczycielskiej i studentów. Wyniki wzmiankowanych przeglądów wykorzystuje się do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, zawodowym, naukowym oraz w wejściu na rynek pracy jest zróżnicowany i dobrze zorganizowany. Uczelnia wspiera studentów na wielu płaszczyznach, jednak z perspektywy studenckiej, jednym z najistotniejszych elementów takiego wsparcia jest współpraca i bieżący kontakt z członkami kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku. Studenci mają swobodną możliwość konsultacji z nauczycielami akademickimi podczas dyżurów oraz poza nimi. Dodatkowo, każdy rocznik posiada wskazanego przez Władze Uczelni opiekuna roku, który odpowiada za poprawny przepływ informacji między studentami a kadrami wspierającą proces uczenia się.

Za wsparcie studentów w zakresie rozwoju umiejętności miękkich oraz przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej na rynku pracy odpowiada m.in. Uczelniane Biuro Karier. Biuro Karier promuje swoje działania za pośrednictwem uczelnianej poczty e-mail, plakatów oraz informacji udostępnianych przez pracowników. W ofercie biura znajdują się między innymi szkolenia oraz konsultacje, które promowane są przede wszystkim za pośrednictwem uczelnianej poczty internetowej. Studenci mogą korzystać ze szkoleń organizowanych przez Biuro lokalnie, jak również tych odbywających się za pośrednictwem platform internetowych. Oferta Biura wspiera studentów w rozwoju zawodowym oraz wspomaga ich na każdym etapie rekrutacji w miejscach pracy. Uczelnia dodatkowo umożliwia zainteresowanym studentom zdobycie niezbędnego praktycznego doświadczenia, w tym uwzględniając obowiązkowe praktyki artystyczne poprzez udział w zajęciach bądź przedsięwzięciach realizowanych w Uczelni lub poza Jednostką, takich jak, m.in.: koncerty, recitale, przedstawienia operowe czy inicjatywy wspólne z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. Dzięki stałej współpracy Biura Karier z regionalnymi instytucjami studenci mają możliwość uczestniczenia w targach pracy, webinarach, a także konsultacjach z doradcą zawodowym, wspomagającym kreatywne planowanie przyszłej ścieżki zawodowej.

Uczelnia posiada zorganizowany system wsparcia studentów wybitnych. Studenci wyróżniający się swoimi wynikami w nauce, mają możliwość uczestniczenia jako soliści w koncertach, ponadto realizują partie solowe w wykonywaniu dzieł oratoryjno-kantatowych. Na kierunku wokalistyka, forma wsparcia przyjmuje model indywidualizacji, skoncentrowany na relacji mistrz-uczeń, przejawiający się możliwością przydzielenia studenta do klasy konkretnego nauczyciela akademickiego.

Studenci mają również możliwość rozwijania kompetencji społecznych poprzez udział w projektach charytatywnych, opierających się na współuczestnictwie w koncertach odbywających się w pobliskich ośrodkach kultury czy miejscach kultu religijnego. Możliwe jest również zaangażowanie się w działalność Samorządu Studenckiego czy wydziałowego koła naukowego. Liczne organizacje i instytucje wspierają studentów w rozwoju społecznym.

Wsparcie w procesie uczenia się dostosowane jest do potrzeb różnych grup. Studenci mogą wnioskować o indywidualną organizację studiów. Mogą również wnioskować o zapomogę w przypadku przejściowo trudnej sytuacji życiowej. Uczelnia przyznaje również stypendium dla studentów z niepełnosprawnościami. Powołany w Jednostce Rzecznik ds. osób niepełnosprawnych udziela informacji w sprawach z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz rekrutacji i zatrudnienia osób z niepełnosprawnością oraz inicjowania działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności i barier utrudniających osobom z niepełnosprawnością funkcjonowanie w społeczeństwie.

Na Uczelni funkcjonuje uporządkowany system składania skarg, zażaleń oraz wyrażania opinii. Studenci mogą interweniować i uzyskiwać pomoc m.in. u: Dziekana Wydziału, Pełnomocnika ds. Równego

Traktowania, pracownika Biura Karier, starostów grup. Jednostką „pierwszego kontaktu” dla studenta jest nauczyciel akademicki lub dziekan Wydziału Wokalnego, który zajmuje się w szczególności ich skargami i wnioskami. Ze względu na niedużą liczbę studentów kierunku wokalistyka, są oni w stałym kontakcie z dziekanem Wydziału, za pośrednictwem telefonu komórkowego bądź e-maila.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się obejmuje działania informacyjne i edukacyjne w zakresie: ich bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasad postępowania i reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom. Jednym z przykładów tej formy wsparcia jest powołanie Pełnomocnika ds. równego traktowania, czuwającego nad kwestią równego traktowania wszystkich studentów niezależnie od ich przekonań, płci i rasy czy orientacji seksualnej. Na Uczelni funkcjonuje wsparcie psychologiczne, w ramach którego studenci mogą otrzymać bezpłatną pomoc podczas indywidualnych konsultacji.

Jedną z form motywacji studentów do osiągania lepszych wyników jest stypendium Rektora dla najlepszych studentów. Oprócz wysokich wyników w nauce premiowana jest działalność naukowa, społeczna, sportowa oraz artystyczna. Uczelnia oddziałuje na studentów kierunku wokalistyka, motywując ich do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się poprzez użycie pozamaterialnych instrumentów takich jak: występy solowe podczas koncertów, czy główne partie w wystawianych operach.

Kadra wspierająca proces kształcenia jest odpowiednio przygotowana do potrzeb studentów i oferuje swoją pomoc w odpowiednich godzinach zajęć, a także poza godzinami dyżurów. Studenci mogą uzyskać wsparcie ze strony dziekanatu jak i wszystkich jednostek wspierających proces uczenia się. Na stronie internetowej dostępne są odpowiednie dane kontaktowe oraz godziny przyjmowania studentów w przypadku stacjonarnych godzin pracy lub dyżurów. Na Uczelni funkcjonuje opiekun, którym jest nauczyciel akademicki, wyznaczony dla każdego roku studiów kierunku wokalistyka. Służy on bieżącym wsparciem i pomocą, reaguje na zgłaszane uwagi i potrzeby studentów. Udziela też rad w kwestiach wyboru specjalności, ewentualnym kontynuowaniu edukacji i wsparciem przy wchodzeniu na rynek pracy.

Na Uczelni funkcjonuje system cyklicznej anonimowej ankietyzacji, pozwalającej studentom na ocenę pracy nauczycieli akademickich, jak również zgłaszanie uwag własnych dotyczących programu studiów. Ankiety oraz wnioski studentów podlegają bieżącym jak i cyklicznym ocenom, a sami studenci odczuwają, iż mają realny wpływ na działania podejmowane przez Uczelnię.

Na Uczelni funkcjonuje Uczelniany Samorząd Studentów. Przy współpracy z Władzami Jednostki organizowane są liczne wydarzenia kulturalne, charytatywne, artystyczne i integracyjne, oferujące samorządowi możliwość aktywnego wpływania na lokalne środowisko studenckie Uczelni. Przedstawiciele studentów uczestniczą w posiedzeniach Kierunkowej Rady Programowej Wydziału Wokalnego, a także w organach Uczelni: Radzie Uczelni, Uczelnianym Kolegium Elektorów, Senacie Akademii Sztuki, Kolegium Elektorów Dyscypliny Sztuki Muzyczne i Sztuk Plastycznych i Konserwacji Dziej Sztuki oraz Radzie Wydziału. Uczelnia aktywnie wspomaga samorząd studencki poprzez wsparcie finansowe oraz organizacyjne. Liczne projekty samorządu studenckiego są realizowane przy współpracy z instytucjami uczelnianymi. Budżet samorządu studenckiego jest adekwatny i wystarczający, a Samorząd ma możliwość wnioskowania o jego zwiększenie w związku z planowanymi przedsięwzięciami.

Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych jest właściwe i opiera się na wypracowanych regułach postępowania, które powinny zostać odpowiednio sformalizowane, wobec czego zespół oceniający rekomenduje cykliczne warsztaty oraz szkolenia z praw i obowiązków studenta, wskazujących dokładną ścieżkę postępowania w przypadku wystąpienia na Uczelni zjawisk społecznie szkodliwych.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Polska Komisja Akredytacyjna ocenia kierunek po raz pierwszy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu, artystycznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności artystycznej i zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników w rozwiązywaniu spraw studenckich. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. W ramach działań doskonalących rekomenduje się cykliczne warsztaty oraz szkolenia z praw i obowiązków studenta, wskazujące dokładną ścieżkę postępowania w przypadku wystąpienia na Uczelni zjawisk społecznie szkodliwych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców poprzez stronę przedmiotową BIP Uczelni oraz dwie strony internetowe Akademii (dla kandydatów - zakładka Sztuki Muzyczne - Wydział Wokalny - Programy Studiów; zakładka Dla Studentów - Niezbędnik Studenta; zakładka Akademia - Jakość Kształcenia). Strona internetowa akademiasztuki.eu jest podstawowym i głównym źródłem informacji o Uczelni - mieści w sobie wszystkie potrzebne dane dla studenta, kandydata i pracownika. Druga strona studiujszutke.pl natomiast pełni funkcję informatora rekrutacyjnego – zawarto w niej kompendium wiedzy na temat egzaminów wstępnych na wszystkie kierunki (wizualne i muzyczne). Jest to zbiór informacji ogólnych - żeby przekazać więcej istotnych szczegółów o egzaminach wstępnych na kierunek wokalistyka, strona studiujszutke.pl przekierowuje

osobę zainteresowaną na główną witrynę Uczelni. Uczelnia prowadzi również stronę-fanpage na Facebooku dla Uczelni oraz poszczególnych dyscyplin, konto Instagram Uczelni i rekrutacji, konto Twitter, konto LinkedIn oraz kanał w serwisie YouTube. Strony internetowe oraz strona podmiotowa BIP prowadzone są w sposób przejrzysty i ogólnodostępny, bez ograniczeń związanych z rejestracją. Strona internetowa dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością w zakresie WCAG 2.0:

- zmiana kontrastu,
- zmiana wielkości fontów,
- istotne dokumenty dodawane są w wersji edytowalnej - dostępne do czytników,
- opisy WCAG do zdjęć.

Dostępne publicznie informacje obejmują: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Publiczny dostęp do informacji odbywa się również poprzez kontakt bezpośredni z administracją Uczelni, jej władzami oraz nauczycielami (np. dni otwarte), tablice informacyjne, kontakt telefoniczny, mailowy, live-chaty oraz za pośrednictwem strony internetowej.

Informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość udostępniane są na stronie internetowej Uczelni w aktualnościach, w zależności od obecnej sytuacji w kraju oraz podejmowanych działań w Jednostce. Pracownicy i studenci korzystają z kont Microsoft 365, w tym kont Teams, dzięki którym mogą się porozumiewać oraz przeprowadzać zajęcia. Zamieszczaniem aktualnych informacji oraz monitorowaniem rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców zajmują się osoby bezpośrednio odpowiedzialne za właściwe zakresy informacji, w tym: Dział Promocji i Organizacji Wydarzeń Artystycznych, dziekani i rzecznik prasowy. Uczelnia monitoruje rzetelność, kompleksowość oraz aktualność przekazywanych informacji, poprzez takie działania jak, np. aktualizację strony internetowej w lutym 2021 r. w kwestii graficznej, jej przejrzystości oraz kompletności.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Polska Komisja Akredytacyjna ocenia kierunek po raz pierwszy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców przy uwzględnieniu strony podmiotowej BIP oraz dwóch stron internetowych Uczelni i zawiera niezbędne elementy tj. cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się oraz informacje dotyczące kształcenia na

odległość. Określone są również osoby odpowiedzialne na zamieszczanie informacji oraz monitorowanie ich rzetelności i kompleksowości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na ocenianym kierunku studiów wyznaczone zostały osoby, sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny a także administracyjny w zakresie ewaluacji jakości kształcenia. Ich kompetencje i zakres odpowiedzialności w doskonaleniu jakości kształcenia został określony w odpowiednich dokumentach Jednostki. Za bieżące działania dotyczące procesu kształcenia na ocenianym kierunku odpowiada dziekan, którego kompetencje precyzuje Statut Akademii Sztuki w Szczecinie. Są one następujące: sprawowanie nadzoru nad działalnością podległych mu jednostek, analiza planu zajęć oraz zakresu czynności nauczycieli akademickich, sprawy związane z polityką kadrową. Ponadto szczegółowe obowiązki dziekana, związane z polityką jakości, zostały zapisane w Regulaminie Organizacyjnym. Należą do nich m.in.: tworzenie i realizacja programu studiów, nadzór nad systemem kształcenia, dbałość o procedury akredytacyjne oraz rozwój naukowy kadry. Dziekan Wydziału Wokalnego powołuje pełnomocnika ds. jakości kształcenia, którego rola polega na: wdrażaniu procedur jakościowych opracowywanych na poziomie ogólnouczelnianym, organizowaniu spotkań Władz Wydziału ze studentami, analizowaniu wyników oceny jakości kształcenia, przedstawianiu dziekanowi proponowanych zmian służących podnoszeniu kultury jakości kształcenia. Działalność pełnomocnika ds. jakości kształcenia wspomaga Kierunkowa Rada Programowa Wydziału Wokalnego, w skład której wchodzi Przewodniczący, dziekan Wydziału Wokalnego, kierownik Katedry Wokalistyki, 2 nauczycieli akademickich, po jednym przedstawicielu z grupy interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, pełnomocnik ds. Jakości kształcenia powołany przez Dziekana, a także 1 przedstawiciel studentów. Z powyższego opisu wynika, iż struktura wewnętrznego systemu jakości kształcenia na poziomie Wydziału Wokalnego jest bardzo rozbudowana, również liczba osób zaangażowanych, w tym odpowiedzialnych za monitorowanie jakości kształcenia jest wyjątkowo duża. Należy jednak podkreślić, iż jest to rozwiązanie systemowe, odnoszące się do każdego wydziału w tej Jednostce, niezależnie od jego wielkości. Kierunkowa Rada Programowa Wydziału Wokalnego spotyka się regularnie co kilka miesięcy. Rada m.in. opracowuje matryce kierunkowych efektów uczenia się. W okresie minionych 3 lat wspomniana wyżej Kierunkowa Rada Programowa Wydziału Wokalnego koncentrowała swoje działania na opracowaniu 8-semestralnego planu studiów pierwszego stopnia, a także modyfikacji planu studiów drugiego stopnia, w związku ze zmianą czasu trwania studiów pierwszego stopnia z 3-letnich na 4-letnie. Rada Wydziału Wokalnego, zgodnie ze Statutem Akademii Sztuki, zatwierdza strategię rozwoju Wydziału, roczne sprawozdania z działalności Wydziału, ocenia działalność Dziekana, a także opiniuje plany studiów i program studiów. Osobą odpowiedzialną za

właściwe funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia na poziomie Jednostki jest prorektor ds. dydaktyki, który przewodniczy Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia, a także nadzoruje jego pracę. W skład Zespołu wchodzi: pełnomocnicy dziekanów ds. jakości kształcenia, 2 przedstawiciele studentów, pracownik Biura Kształcenia i Biura Karier, a także specjalista ds. Programu Erasmus. Do zadań tego Zespołu należy m.in.: dostosowanie programów studiów do potrzeb pracodawców, zwiększanie konkurencyjności Jednostki oraz przedstawianie Rektorowi wniosków związanych z doskonaleniem jakości kształcenia. Tym samym Uczelnia wypracowała procedury związane z zatwierdzaniem programu studiów oraz jego zmian. Rekrutacja odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji, zapisane każdorazowo w uchwale Senatu Akademii Sztuki. Procedura kwalifikacyjna ma charakter konkursowy. O przyjęciu na studia, zgodnie z dostępnym limitem miejsc, decyduje łączna liczba punktów uzyskanych przez kandydata. Raport samooceny zawiera ponadto odpowiednie zarządzenia Rektora, a dotyczące: hospitacji zajęć dydaktycznych, oceny zajęć przez studentów. Hospitacje, zgodnie z obowiązującą procedurą, są przeprowadzane obowiązkowo w przypadku: negatywnej lub niskiej oceny zajęć dydaktycznych (poniżej 3 punktów w skali od 1-5), kontroli wdrażania zmian programowych, a także oficjalnej skargi na nauczyciela akademickiego, złożonej przez studentów. Regulamin hospitacji przewiduje również możliwość jej przeprowadzenia w innych uzasadnionych przypadkach, w szczególności dotyczy to zajęć prowadzonych przez młodszych nauczycieli akademickich. Ankietyzacja zajęć jest realizowana przynajmniej raz w roku. Ankieta oceny jakości zajęć dydaktycznych i osoby prowadzącej obejmuje 10 pytań obowiązkowych (tzw. zamkniętych) oraz 2 pytania nieobowiązkowe (tzw. otwarte). Jednostka przedstawiła w raporcie samooceny w formie załączników zbiorcze sprawozdania wyników badań dotyczących oceny nauczycieli akademickich dokonanych przez studentów, które przeprowadzono w latach 2020/2021 oraz 2021/2022. Ponadto o systematycznej ocenie programu studiów świadczą m.in. przeglądy pełnomocnika dziekana Wydziału Wokalnego ds. jakości kształcenia. Zgodnie z treścią raportu samooceny ten dokument dotyczący roku akademickiego 2020/2021 zawiera m.in. analizę działań doskonalących, 7 wniosków z ankietyzacji zajęć, 5 wniosków z hospitacji. Interesariusze zewnątrzni również mają swój udział w ocenie programu studiów, przede wszystkim poprzez ewaluację efektów praktyk pedagogicznych i artystycznych, realizowanych poza Jednostką w różnych instytucjach. Jednostka w bardzo ograniczonym zakresie korzysta z kształcenia w formie on-line ze względu na specyfikę studiów na kierunkach artystycznych. Niemniej jednak do tej pory wykłady ogólnouczelniane, w ramach których dominuje metoda podająca w przekazywaniu wiedzy, prowadzone są w formie on-line, pomimo że Jednostka wróciła do tradycyjnej formy kształcenia. Dotyczy to m.in. zajęć *socjologia kultury*. Regulamin organizacyjny i odpowiednie zarządzenia Rektora przewidują również obowiązki osób i organów Jednostki związane z wytycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej lub innych zewnętrznych instytucji akredytujących, choć w raporcie samooceny nie podano konkretnych przykładów w tym zakresie. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Polska Komisja Akredytacyjna ocenia kierunek po raz pierwszy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały wyznaczone osoby oraz zespoły osób, które sprawują nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem studiów. Przyjęcia na studia odbywają się według formalnie przyjętych w Jednostce zasad rekrutacji zgodnie z ściśle określonymi kryteriami. Zatwierdzanie oraz wszelkie zmiany w programie studiów dokonywane są w sposób formalny w oparciu o obowiązujące w Uczelni procedury. Prowadzona jest systematyczna ocena programu studiów na podstawie wyników analizy wiarygodnych informacji. W ocenie programu studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni jak i zewnętrzni, którzy wchodzi w skład Kierunkowej Rady Programowej Wydziału Wokalnego. Regulamin organizacyjny określa obowiązki osób i organów w przypadku akredytacji dokonywanych przez instytucje zewnętrzne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, iż nie pozostaję w żadnych zależnościach natury organizacyjnej, prawnej lub osobistej z jednostką prowadzącą oceniany kierunek, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do bezstronności formułowanych opinii i ocen w odniesieniu do ocenianego kierunku. Ponadto oświadczam, iż znane mi są przepisy Kodeksu Etyki, w zakresie wykonywanych zadań na rzecz Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

.....
(data, podpis)

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl